

KÁRPÁTALJAI MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET

KMMI-FÜZETEK XXI.

Kosztju Katalin

Rontás és ígézet a 21. században

Ungvár – 2015

KMMI - Füzetek XXI.

Sorozatszerkesztő:
Zubánics László
elnök

Készült a Bethlen Gábor Alap támogatásával

BETHLEN GÁBOR
Alap

Minden jog fenntartva

© Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet, 2015
© Kosztyu Katalin, 2015

Kiadja:
A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet
90202 Beregszász, Széchenyi u. 59/B
Telefon/fax: (03141) 4-28-15
www.kmmi.org.ua
E-mail: kmmi@swi.net.ua

Felelős kiadó: Dupka György igazgató
Szerkesztette: Zubánics László
Korrektúra: Szemere Judit

Nyomdai kivitelezés: Shark Kft. (Ungvár)

KÁRPÁTALJAI MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET

KMMI-FÜZETEK XXI.

Kosztju Katalin

Rontás és ígézet a XXI. században

Ungvár – 2015

Bevezetés

*„...Ó, hogy az a jószágos, magasságos Ég szakadjon rá s mindön kisisten!
Hogy láza rázza, Mirigy verje ki testét, Hízi tapossa éjszaka, feketödjék meg Kajár
leheletétül, Menküik csapkodják házát, rogyasszák fejére, s változtassák szálló
hamuvá! Hétszűnyi Kapanyányi Monyók egyék a hasáról tüzes kását, kutyáival
szabdaltassa bürit! Ne legyen sem éjjele, sem nappala, Szépasszony szele forgassa,
míg meg nem némul!...”*

Kodolányi János: *Pogány tüzek* (1970)

A gonosz, ártó lényekben való hit egyidős az emberiséggel. A Kárpát-medencében is már a pogányság fénykora óta számos hiedelem fűződött a rontásokhoz és ezek elhárításához, illetve levételéhez.

A Beregvidéken a hitre, a misztikus elképzelésekre alapozott gyógyítás napjainkban reneszánszát éli, mivel Kárpátalján, s az egész országban alacsony az emberek életszínvonala, az egészségügy pedig katasztrofális helyzetben van. Ehhez párosul a több évszázados röghöz kötöttség, a provinciális helyzet és a nagyarányú munkanélküliség. Valószínűleg ezek az okok segítik elő a népi gyógymódok irracionális formáinak újjászületését a vidéken. Napjaink javasasszonyai az évszázados örökségként átvett ismeretekkel, archaikus elemekben gazdag módszerekkel próbálnak segíteni a kiábrándult helyiek testi-lelki bajain. A beregvidéki lakosság nagy része jelenleg is ismeri és gyakorolja a népi hiedelemvilág rontással és rontáselhárítással kapcsolatos praktikáit. Ennek ellenére úgy gondolom, hogy a kárpátaljai magyarság hiedelemvilágának kutatása máig nagyon sok feltárnivalót tartogat. Ezért döntöttem úgy, hogy a beregvidéki szájhagyományban élő rontási és rontáselhárítási praktikákkal fogok részletesebben foglalkozni.

Kutatásom során öt beregvidéki település (Beregszász, Badaló, Csoma, Macsola, Gecse) rontással és rontáselhárítással kapcsolatos hiedelmeit vizsgáltam.

A rontások és a rontáselhárító praktikák története a magyar hiedelemvilágban

„... A Kárpát-medence lakosságának népgyógyászatában már a kezdetektől fogva beszélhetünk az empirikus és misztikus elemeknek az együttlétezéséről, amely az idők folyamán hol egymást egyenlő arányban kiegészítve, hol az egyik, hol a másik tényező uralkodóvá válásával alakította történelmét.

Az így kialakított tudásanyag két részre oszlott. Egy részét a közösség minden tagja birtokolhatta. Volt azonban egy olyan szegmense, amelyet csak a kiemelkedő egyéniségek, a gyógyító specialisták ismertek és gyakoroltak. Ők meghatározó személyiséggé váltak egy-egy közösség életében.

A hagyományos népi tudásnak népi gyógyászatként definiált része évszázadokig meghatározó volt a paraszti kultúrában. A 20. században nagymértékű fejlődésnek indult hivatalos gyógyítás kiterjesztésével azonban szerepe egyre jobban csökken. Általános törvényszerűség azonban, hogy a szomszédos környezetéhez viszonyítva területileg elzártabb, a gazdasági fejlődés alacsonyabb fokát elért közösségeknél a transzcendens világ, illetve a kor diktálta feltételekhez való alkalmazkodás meglepő jelenségeket hoz létre. Ilyen különleges helyzettel találkozhatunk Kárpátalján, ahol a hagyományos népi gyógyászat és az archaikus elemekben gazdag hiedelemvilág napjainkban is a hétköznapi kultúra részeként él tovább...” (KÉSZ MARGIT, 2006)

Különösen gazdagnak mondható a beregvidéki települések görögkatolikus lakosságának ide vonatkozó hagyománya és gyakorlata.

A születendő gyermek nemére úgy próbáltak következtetni, hogy szövés után a nyüstöt az állapotos asszony kezébe adták, hogy szaladjon ki vele az utcára, és amilyen nemű személyt látott először elmenni az utcán, úgy tartották, olyan nemű lesz a születendő gyermeke is.

Szülés idején a vajúdó szájába fakanalat tettek, hogy a foga ki ne hulljon. Rontás ellen a szülés utáni első este az ajtófélfába két kést tettek keresztbe, másik kettőt pedig az ajtó elé, hegyével felfelé, s mellé állították a seprűt, hogy az ördög be

ne jöjjön, és a gyermeket ki ne cserélje. Másnap a mestergerendába szúrták a késeket, a ház négy sarkába pedig keresztet vetettek kilencszer.

Azt tartották, hogy az ördög a kulcslyukon is be tud menni, s a gyermeket elcseréli. Ennek megakadályozására a bábaasszony a kisgyermek hüvelykujját a kulcslyukba dugta, egyre mondogatva: „*Te ördög, én bizony kizárlak, kizárlak*”.

Ugyancsak az újszülött megóvására végzett preventív cselekedetek sorába tartozott, hogy egész éjjel lámpát égettek a szobában, amíg meg nem keresztelték a kisdedit, hogy az ördög el ne cserélje.

Ha mégis elcserélte volna, vagy később is, ha észrevették, hogy a „nyehézség” járja, a gyermeket a fűtött kemence szája elé a kenyérsütőlapátra ültették, a kezébe egy kis csuprot meg egy kis kanalat adtak. A kicsi a kiskanállal a csuporban csörömpölt, és állandóan mondatták vele (ha nem tudott beszélni, akkor az anyja mondta helyette): „*Kiscsupor, nagycsupor*”. Aztán az édesanyja megemelte a sütőlapátot, olyan mozdulatot tett, mintha a gyermeket a kemencébe akarná vetni. Ettől az ördög megijedt, lekapta a lapátról a gyermeket, és visszatette helyette az anyja igazi gyermekét, akit korábban elcserélt. Így került vissza az anyához az igazi gyermeke, aki egészséges lett, és nem járta többé a nyehézség.

Az újszülött gyermek álmának megóvását szolgálta, hogy a látogató ruhájából egy kis szálát a pólyába tettek.

Csomán és más beregvidéki településeken máig él az a szokás, hogy ha látogatóba jött asszonynak havibaja van, vagyis menstruál, azt tudatja a gyermekágyas asszonnyal, és ingének aljával megérinti a gyermek arcát, nehogy vörös kiütései, „hupujkái” legyenek.

A régi hagyomány szerint tyúkbelet húztak annak megállapítására, hogy a született gyermek hosszú vagy rövid életű lesz-e. A gyermek születését követő hét napon belül az apa levágott egy tyúkot, a belét bontogatva addig húzta, míg el nem szakadt vagy a végére nem ért. Ebből következtettek a gyermek életének folyására. Ha a bél az elején elszakadt, rövid életű lesz, ha valaki hosszú életet élt meg, erre mondták, hogy hosszú belet húztak neki.

Máig élő az a szokás Kárpátalján, hogy az olyan gyermeknek, akit megrontottak – állandóan sír és nem szopik –, szemet oltanak, vagyis égő parazsat vízbe dobnak, és a szenes vizet a fürösztő teknőbe öntik, átlósan keresztet vetnek rá, és ebben fürdetik meg a gyermeket. Régebben a fürösztővizet aztán a legközelebbi keresztúton ásott gödörbe öntötték, és elföldelték, az ásóval a tetejét alaposan megütögették. Ezt az ütögetést annak szánták, aki a gyermeket szemmel verte. Manapság ezt a részét már kevés helyen alkalmazzák az eljárásnak.

Ha a szemmelverés hatását a gyermekben enyhébbnek ítélték, akkor a szemet egy pohárba oltották, és a szenes vízzel a kisgyermek homlokára rajzolt keresztet is elégségesnek tartották a rontás elhárításához. Ezt a praktikát szintén alkalmazzák napjainkban is, minden általam vizsgált településen (Csoma, Gecse, Beregszász, Badaló, Macsola).

Régi hiedelem szerint amelyik lány szép akart lenni, nagypéntek éjjelén lement a folyóvízre, és ott megmosdott. Ennek a szokásnak egy másik változata szintén jelen van még napjainkban is. Eszerint a lányok, ha az első leesett hóban megmossák arcukat, vagy, ha a legények megmosdatják benne, szépek és fiatalok maradnak, bőrük olyan lesz, mint a frissen leesett hó.

Különösen hittek a varázslat erejében a férjhez menő lányok. Különféle titkos praktikák révén igyekeztek biztosítani a vágyott legény szerelmét, így a legény futott a leány után, s ismétlődött az örök törvény: *„Ha előre futsz, utánad fut, ha utána futsz, előled fut”*.

Célja elérésére a szerelmes nő semmitől sem riadt vissza. Az egyik ilyen hatásosnak tartott módszer szerint a leány kilenc tyúktojást éjfélkor kivitt a temetőbe, úgy, hogy sem menet, sem hazafelé jövet nem nézett se hátra, se jobbra, se balra, csak egyenesen előre. A temetőben a tojásokat elásta egy olyan halott férfi fejfájához, akinek a keresztnéve ugyanaz volt, mint az ő szerelméé. Amikor aztán azt kezdte tapasztalni, hogy a legény szerelme hidegülni kezd, hazahozott a temetőből egy-két tojást, azt más eledellel, például kolbásszal megsütötte, és ezzel megetette a férfit.

A leány nemi szervének vagy hónaljának szőrzetéből levágott egy keveset, azt parázson porrá égette, és a legény italába keverte vagy tésztába sütve etette meg vele. A hatás biztos volt, úgy tartották. Akárcsak, ha a szerelmes leány a saját ürülékéből egy keveset megszáritott, s porrá törve fahéjjal, cukorral belesütötte a tésztába, amivel megkínálta a legényt. Hasonló célt szolgált a nő néhány csepp menstruációs vére is a legénynek felkínált ételbe-italba téve. (Ez volt a „megétetés”. Ha valaki nem tud szabadulni szerelmétől, arra ma is azt mondják a falubeli öregek, hogy megétették.) Ez utóbbi praktikát szintén máig alkalmazzák, ahogy az a javasasszonnyal készített interjúm során kiderült.

Örökre magához kötötte szerelmesét a hiedelem szerint az a lány, aki a legény ellopott szennyes ruhadarabjának egyik felét a csizmájába vagy cipőjébe tette, a másik felét pedig a szoknyája szélébe varrta, de azt azután kimosni nem volt szabad. Ahogy a csizmájában taposta a férfitől lopott rongy felét, úgy taposta annak a szívét. Soha nem tudott tőle szabadulni, mert rontás alatt volt.

Egy ugyancsak elterjedt varázslás szerint a szerelmes leány a legény kapcájából lopott titokban egy darabot, amit aztán egy csuporba tett, vizet öntött rá, és valamilyen vastag ronggyal lezárva a konyha sípjába tapasztott. A hiedelem szerint a férfi szerelme úgy izzott, forrt, mint a kapcája a konyha sípjában. Háromnaponként a csuprot vízzel feltöltötte, mert a melegtől a víz elpárolgott. Tizenhárom nap letelte után a nő kivette a csuprot, egy ruhába göngyölte, és a szoba előtti küszöb alá ásta el, kívülről befelé, hogy a férfi befelé járjon hozzá és nem kifelé. Innen a mondás, ha valaki nyugtalanul vágyódik a szerelmese után: *„főzik a kapcáját”*.

Az általam vizsgált településeken, de főleg Beregszászban hallottam arról, hogy mai napig úgy kötik magukhoz a szeretett férfit, hogy amikor az belép a nő házába, és bent tartózkodik, a leány kioson, és egy szeget ver az ajtófélfába. A hiedelem szerint, ameddig a szeg az ajtófélfában van, addig a férfi nem tud elszakadni a lánytól.

Ha a nő olyan almára talált, amelyiknek kilenc szem magja volt, és a magokat a férfi kabátja zsebébe tette, úgy, hogy az ne vegye észre, hű maradt a férfi, legalábbis addig, míg az almamagok a zsebében voltak.

Hatásosnak tartották és tartják mai napig Beregvidéken a ráolvasást is. A szerelmes nő a férfi kilenc lábnyomából felvett egy kevés port, amit egy rongyba kötve a maga ágyába tett, és ráolvasott. Kilencet számolt visszafelé, és minden szám után egy imát mondott el.

Ha a férfi észrevette, hogy megrontották, a rontást a hiedelem szerint úgy tudta megszüntetni, hogy napfeljötté után kimosta a kapcáját, és azt megszáritotta, mire harangoztak. A kapca levét egy edényben elvitte kilenc hídhöz vagy átereszhez, itt kiöntötte, de vissza nem nézhetett sem jövet, sem menet. A kapca levét úgy kellett beosztani, hogy mind a kilenc helyre egyelően jusson, mert ellenkező esetben a rontás nem szűnt meg.

A szerelmi varázslások, rontások mellett számtalan jóslással is megpróbálták kifürkészni a régi kárpátaljaiak a jövőbeli személyét. András-nap estéjén az eladó leány lefekvés előtt jól megsózott, száraz, pirított kenyeret evett, vizet azonban nem volt szabad rá innia. Éjjel álmában az a férfi kínálta meg vízzel, aki majd feleségül veszi.

Az a leány, aki kíváncsi volt arra, hogy milyen nevű és foglalkozású lesz a jövőbeli férje, Luca napjától karácsonyestéig egy almából minden este egy harapást evett. Karácsony este aztán a maradék almával kiállt a kapuba, ott ette meg a többi részét, és várta, hogy milyen nevű és foglalkozású férfi jön elsőnek, mert ilyen várható leánykérőbe.

Vidékünkön számtalanszor folyamodtak a zsoltárforgatáshoz is. Ez tulajdonképpen egy sok célra alkalmazható jósló eljárás volt, amelynek segítségével egyaránt kideríthetőnek vélték a tolvaj személyét, mint például azt, hogy milyen hosszú élete lesz valakinek. A fiatalok főként arra voltak kíváncsiak a zsoltárforgatás alkalmával, hogy a jövőbelijüknek kiszemelt legény elveszi-e őket feleségül. Egy nagy kulcsot a zsoltárba tettek, madzaggal bele is kötötték, két leány a bal kezének

mutatóujjára vette a kulcsot, és egymás után mondogatták, hogy kinek a szelleme jelenjen meg. Ha a zsoltár megfordult, a halott szelleme megjelent, köszöntötték: „*Jó estét kívánok!*” Ha a kulcs újra megfordult, azt jelezte, hogy fogadta a köszönést. Ezek után feltették a kérdést, amire kíváncsiak voltak. Igenlő válasz esetén a kulcs jobbra fordult, tagadó válasz esetén balra.

Ha valakinek a halálát akarták, kilenc tyúknak a fejét levágták, a vérét felfogták. A fejeket három kis szilkében elásták a ház ereszalján a csepegőben. Erre napjában többször is vizelni jártak, hogy minél előbb elrothadjon a tyúk feje, mert ezzel egy időben beállt a nem kívánt személy halála.

A halál bekövetkeztére számos előjel utalt. A legismertebb: ha a ház felett kuvik repült; vagy amelyik házra rászállt, ott – azt tartották – rövidesen meghal valaki. Csomán és Macsolán a mai napig úgy tartják, ha éjszaka a kutya úgy üvölt, mint a farkas, reggelre valaki meghal a faluban. Szintén máig él az a hasonló hiedelem, hogy ha valaki azt álmodja, hogy kiesik egy foga, elveszít egy olyan embert, aki számára fontos.

Számos állatokkal kapcsolatos egyéb hiedelem is élt a falvakban. Azt tartották, tarka lóval nem jó találkozni, mert szerencsétlenséget jelent. Ha útközben a lovas ember alatt megbotlott a ló, az rosszat jelentett, legokosabb volt visszafordulni, mert nagy veszteség érhetne az illetőt.

Az állatok viselkedéséből az időjárásra is következtettek régen csakúgy, mint napjainkban. Ha a tyúk ősszel vetkezik, megfigyelik, hogy melyik testrészéről hullajtja a tollát: ha testének az elejéről, akkor korán beköszönt a tél, ha a hátuljáról, akkor csak későn.

Azt tartották, ha a tyúk nagyon apró tojást tojik, az szerencsétlenséget hoz a házra, ezért az épületnek háttal állva áthajították a háztetőn a szomszéd portájára, hogy elhárítsák a szerencsétlenséget. Ez a hiedelem az általam kutatott falvakban máig fennmaradt.

Számos mágikus cselekedetet ismertek és alkalmaztak Kárpátalján az állatok megóvása, szaporodásuk biztosítása érdekében is. Farsang végén, húshagyókedden

mindig tyúkot vágtak régen az ünnepi ebédre. Ilyenkor a baromfi kifolyó vérét egy vászondarabba felfogták, és abból egy-egy darabot tettek tavasszal a kiscsirkék itatóvizébe, hogy egészségesek maradjanak, ne hulljanak el.

A kotló alá mindig páratlan számú tojást tettek. Ha azt akarták, hogy sok kakas legyen, akkor a háziasszony a tojást kalapban, ha pedig sok jércét, akkor a kötényében vitte a kotló alá.

A disznónak a farkából, amikor először hajtották ki a csürhével, levágtak egy kicsit, és az utcaajtó küszöbe alá ásták, hogy hazataláljon.

Ha a tehén nyugtalan volt, és amikor fejni akarták, rúgott, bőgött és nem adta le a tejet, azt mondták, megrontották, elvették a tejét. Ezért, amikor a jószág hazajött a csordából, nem engedték be az istállóba, míg a következő műveletet el nem végezték: vettek egy kifordított női inget, azt leterítették az ól küszöbére. A tehén nyakába egy kötelet tettek, ezt bal felől, bal kézzel megfogták, és az ól küszöbére leterített női ingen a tehenet kilencszer keresztülvezették. Ezután a jászolhoz kötötték, és a női inget kilencszer a hátán, hasán keresztülhúzták. Majd egy kifordított liszteszsákot az inggel együtt a hátára terítettek, és a tehenet vesszővel jól elverték. A gonosz ember, aki a tehén tejét elvitte, megjelent a háznál. Valamilyen ürüggyel valamit kölcsönkért. De nem adtak neki semmit, mert akkor a tej újból elment volna. Így tudták meg, hogy ki a felelős a rontásért.

A tejhaszon biztosítására ellés után az első kifejt tejjel a kutat kilencszer körbejárták, miközben ezt mondogatták: *„Ezt a tejet senki el ne vigye, ezt a tejet senki el ne vigye”*. Ezt követően a tejet megittatták a tehénnel.

Az ellés utáni napokban készített gulásztából (forraláskor összement tej) kóstolót vittek a szomszédoknak, rokonoknak, akik a kiürített edényt tiszta vízzel teleöntve adták vissza. Otthon ezt a vizet a gazdasszony megittatta a tehénnel, hogy annyi teje legyen, mint a víz. Volt, aki a vizet az istálló tetejére öntötte, hogy úgy csurogjon a tej, mint a tetőről a víz esőzéskor.

A rontások és rontáselhárítási praktikák története és kapcsolata a racionális tudományokkal

Történelmünk során a hívek tömege számtalan védekezési formát ismert az átkok és rontások ellen: bűvös amuletteket, varázsigéket vagy éppen olyan módszereket, amelyek révén az átok visszaszáll arra, aki elindította. Felmerül a kérdés, mindez csupán szemfényvesztés lenne? Széles körben elterjedt ősi meggyőződés szerint a szellem uralkodik az anyagon, és segítő vagy ártó hatalmát rejtett törvények szerint gyakorolja.

Az emberiség ősidők óta mágikus álmvilágban él, és ennek a világképnek csupán a legújabb korban üzent hadat az egzakt tudományos racionalizmus, amely *valóságnak* csak az érzékileg megfigyelt és materialista természetű ok-okozatiság mércéjének megfelelően meghatározott történéseket és tanokat hajlandó elfogadni. De vajon maga a tudomány mennyire racionális?

Az ortodox tudományos dogmatizmus felett ma is ott lebeg a fausti átok: hiába gondolja, hogy minden mágikus „szégyenfolttól” megszabadult, maga is tudományellenesként átkoz ki bizonyos kutatási területeket, és misztikusnak bélyegzi meg azokat, akik e tabuvá nyilvánított területre bemerészkednek. A primitív mágikus hitrendszerekről értekező antropológus kínosan vigyáz, hogy kellően hűvös és távolságtartó tudományos nyelvezetet használjon, még akkor is, ha közben szűk baráti környezetében elmeséli, hogy Ausztráliában a szeme láttára halt meg egy ember, akit csonttal megbabonáztak, vagy New Yorkban még ma is halnak meg rontással halálra rémített emberek. Sok ilyen átok és tabu az első látásra merő képtelenségnek tűnik. A nyugat-afrikai „Ho” papok például halálbüntetés terhe mellett nem vághattak haját, mert hitük szerint istenük a hajukban lakozik. Vagy amikor a Fidzsi-szigeteken élő namosik főnöke haját akart vágatni, előbb meg kellett ennie egy embert, különben a bibliai Sámsonhoz hasonlóan hajával együtt a férfiasságát is elveszítette volna. A japán mikádó számára gyalázatos megaláztatásnak számított, ha lábával a földet érintette. Ez hatalmának korlátozását szolgálta. Sehová nem mehetett kísérő nélkül, semmit sem végezhetett egyedül. A

főpapok és a királyok túl fontosak, egyben túl veszélyesek voltak a társadalom számára ahhoz, hogy korlátlan szabadságot élvezhessenek. Ezért kerítették körbe őket tabukkal, és emiatt sújtotta őket átok, ha a fenti tabukat megszegették. Közben misztifikálták őket, a mágikus elemek is szerephez jutottak. Ha ezek a személyek vétettek rituális kötelességeik ellen, az átok az egész országot sújtotta aszály, tömeghalál, csecsemővész, ellenséges rátörés formájában. Ország és király, akár a korai asztrológiai felfogás formájában, egynek számított.

Az ősi tabuk csak fokozatosan dőlnek le, és mihelyt az ősi fellegvár leomlott és a régi hiedelmeket diadalmasan elégették a máglyán, az új hódítók hamarosan új átkokat eszelnek ki, új okokat találnak mások kiközösítésére. Ez a folyamat szerves része a nyugati világ első számú átkának, amely *eredendő bűn* vagy *bűnbeesés* néven a zsidó-keresztény pszichológia alapköve. E hatalmas erejű hittan értelmében mindnyájunkat végzetes átok sújt azóta, hogy Jehova kiűzte Ádámot és Évát a paradicsomból, amiért a Jó és a Gonosz Tudásának Fájáról megették a jelképes almát. Szent Pál és más tanítók értelmezése szerint elátkozottak vagyunk pusztán már azért, hogy létezzünk és gondolkodunk, hogy bensőnkben harc dúl értelem, ösztön és érzelem között, de legfőképpen azért, hogy szexuálisan vezérelt lények vagyunk.

Az egyház szerint az átok, amely az ellene tiltakozók fejére ősidőktől fogva előszeretettel idézi Isten haragját, örök érvényű, és csupán a Krisztus általi megváltás oldhatja fel. Így alakult ki az a gondolkodásmód, amely még a tudományos forradalom viszonyai között sem zárta ki a patriarchátus diadalát, és a nők ellen indított boszorkányvadászatot. Az átkok nem merülnek ki az egyeseket megcélzó rontásban, hanem ugyanúgy fellelhetők a kollektív rettegés és paranoia évszázadokon át tartó állapotában is. Az egész Európát hatalmában tartó középkori boszorkányhisztéria pontosan ilyenfajta átok volt.

Az évezredváltás korszaka aztán igazán a pogromok és üldözések, a tömegmészárlások és az atomfegyverek kora volt, átok sújtotta század, amelynek garázdasága méreteiben túlszárnyalja még Dzsingisz kán vagy az inkvizíció

szörnyűségeit is. Minthogy mindnyájunkat – félúton angyal és állat között – ellentmondásos természetünk átka sújt, nem csoda, hogy az átkokról nem beszélünk szívesen. A távol-keletiek átkok helyett karmát emlegetnek, amely szerint minden tettünk, sőt minden gondolatunk visszavonhatatlan következményekkel jár, és tetteink következményei előtt soha nem menekülhetünk, különösen, ha nem is számoltunk velük. A tudatosság hiánya – ez az igazi átok.

Az átkokról és a rontásról szóló történetek – még ha nem tudunk vagy nem is akarunk hinni bennük – az emberi természetre derítenek fényt, világossá válik általuk, miben hittek évezredek óta az emberek, mielőtt még elszégyellték volna magukat, és letagadták volna, hogy bármiben is hisznek...

Interjú egy beregszászi javasasszonnyal

– *Manapság is sokan hisznek még a rontásokban, gyakran fordulnak az emberek vidéküinkön javasasszonyokhoz?*

– Igen, itt is sokan, meg onnét Rahóról, rengetegen Romániából. Hiába karácsony volt, szentestekor is idejöttek segítségért, mert ütötte a feleségét, gyerekeit egy ember, azt mondta, már nem bírja ezt az abriktolást. És eljött ide, azt mondta, hogy: „Hát, Irénke néni, segítsen!” Én se szenteste, se első nap, se második nap, se egész nap nem aludtam, mert kilenc napig kell, és én kilenc napig csináltam vele. Hála Istennek, azt mondta a felesége, olyan azóta, hogy kenyérre lehet kenni. Na, hát ez már egy éve volt.

Akkor még szeretek azzal foglalkozni, aki iszik, mert azt nem szeretem. Itt van a M. utca 100. szám alatt, 6 éve annyira ivott, hogy az nem igaz. Eljött az anyjával, kérdeztem tőle: „Hogyhogy anyáddal jössz, te nem mersz magad idejönni?” Azt mondja, de, csak anyuval jöttem, meg tudom csinálni, hogy ne igyon? Hát, mondom, hozz egy kakasnak a mellehúsát, és hozzá még három liter bort, abból másfelet meg fogsz inni, másfél meg megy a kanalizációba. Úgy is lett, levettem a rontást, már 6 vagy 7 éve, hogy nem iszik. És akkor imádkoztam, mondom neki: „Hallod, hiába imádkozok, én nem veszem észre, mikor én imádkozok a fényképre, hogy valami lenne”. Azt mondom: „Hogy hívnak téged paszport szerint?” Azt mondja: „Hát, Sándor József”. Hát akkor minek mondd, hogy Jóska? Hát akkor úgy kell imádkozni, hogy Sándor József, hát én is Irma vagyok paszport szerint, de mindenki Irénkének hív.

– *És mióta tetszik ezzel foglalkozni?*

– Édes lányom, ez még évekkel ezelőtt, mikor még nyolc éves voltam, azt mondta a Flórika néni, Ungváron volt egy javasasszony, elmentünk hozzá édesanyámmal és azt mondta, hogy édesanyám 95 évig fog élni, hát hála Istennek úgy is volt, 95 évet élt, július 19-én töltötte be a 95-öt, és július 30-án vagy 29-én halt meg. Mikor ezt mondta a javasasszony, mondom neki, hogy anyámnak a veséje meg az epéje is fáj, hát hogy fog olyan sokáig élni? Erre azt mondja. „Ó, kis csitri, te

meg még tovább fogsz élni, 105 évig!” Ó, mondom, nincsen igazság, hogy 105 évig élek! Azt mondja édesanyám: „Lányom, nagyapád is addig élt, nagyanyád 105, nagyapád meg 109 vagy 111 évig!” Na, és hogy fejezzem ki magam, ilyen sokéves faágazatunk van, mert Ungváron megcsinálták nekünk a családfát, és hát én vagyok a leghosszabb életű meg a testvérem, Margit, aki már 86 éves, én meg 70 éves leszek novemberben, ha Isten megsegít. Hogy elérem vagy nem, nem tudom. A másik testvéremre akkor azt mondta a javasasszony, hogy 41 éves korában meghal, és így is történt, pedig egészséges volt.

– *Ez a tudás Istentől kapott ajándék, vagy bárki megtanulhatja ezt a „foglalkozást”?*

– Nem tanulhatja meg bárki, ez egy tulajdonság. Nekem az unokám volna erre hajlamos, de az anyja haragszik érte. Pedig én Bibliával, imádsággal foglalkozok. Egyszer Ökörnyicára elmentem a templomba, elmentem a temetőbe gyertyát gyújtani, mert jött ide egy fiú segítségért. Kisepertem a házát, de ezt is csak imával. Az unokaöcsém meg Tyumenbe jár, már 18 éve, és azt mondta, úgy fél onnét hazajönni, hogy azt el se lehet képzelni, azért, mert az anyámnak meghalt a testvére, és kísérti a házat, mindenhol ott van a szelleme a dédnénikémnek. Így hát elvittek Ökörnyicára, de az jó messze van, és én, ha innen elindulok, hát nem eszek, mert éhgyomorra kell menni a kápolnába imádkozni, meg a temetőbe is, oda viszem a tojáshéjakat, amit letekerek. De én csak imával dolgozok. Azt mondta nekem Flórika néni, meg Marfa is, hogy nekem nagyon erős az imám. De imádkozok is nagyon sokat.

Itt van ez a kisfiú a képen, ezt elhozták hozzám. A házukat eladták ötezer dollárért, hogy az árából gyógyíttassák a kisfiút, de nem tudtak vele semmit se csinálni. Azt mondták a mamájának a kórházban, hogy hozzám forduljanak, jöjjenek értem, és vigyenek oda a kórházba. A kórházban jószoltam az orvosnőnek, megkérdeztem, hogy vett-e el pénzt a gyermektől? Azt válaszolta, hogy igen. Erre én mondtam neki, hogy hozza el ide azt a pénzt, ugyanannyit, amennyit elvett tőle. Nem tudtam pontosan, hogy mennyit vett el, de azt igen, hogy nagyon sok pénzről van

szó. Elmondta az orvosnő, hogy ötezer dollárt vett el a gyermek családjától, és semmit nem tudott vele csinálni. Mondtam neki, ha nem hozza el a pénzt, akkor vigye magával a sírba, de én egy áment nem mondok érte. Az orvosnő visszahozta a pénzt, és a kisfiú meggyógyult.

Van Csomán is egy ember, akit Szakinak hívnak. Az ungvári kórházban már lemondtak róla, azt mondták, jó, ha két óra hosszat él még. Eljött ide a kislánya: aranyos, törékeny, gyenge kislány volt. Kérte, hogy vessek neki kártyát. Meglepődtem, hogy egy ilyen fiatal, szép, egészséges kislánynak minek kell kártyát vetni, mire mondta, hogy nem neki kell, hanem a családjára akar kártyát vetni. Kiolvastam a kártyából, hogy beteg az édesapja, mire a kislány megkért, hogy menjek el vele az apjához Ungvárra a kórházba. El is mentem. Az apja egy derék, tömzsi ember volt, sztrojkán dolgozott. Bementem, imádkoztam érte, fogtam a kezét, simogattam. Mondtam is neki, hogy mindjárt lefekszek mellé, az én uram úgyis 39 éve meghalt, ő is pont ilyen köpcös, nagyhasú ember volt. És csak simogattam tovább a hasát és imádkoztam érte. Aztán szólt a felesége, hogy menjek ki egy percre, hadd tegyenek alá ágytálat. De én azt mondtam, hogy nem kell ennek ágytál, szálljon le, álljon a lábára és menjen ki egyedül, az Isten se lenne igazságos, ha egy ilyen fiatal, derék embernek ágytál kéne. Menjen csak ki egyedül, nem baj, ha egyet halad előre, és hármát hátra, akkor is intézze el egymaga. Szóltam neki, vigyen papírt is, mert nemcsak vizelnie kell majd. Hát úgy is volt, több mint fél órát ott volt, már azt hitte a család, hogy ott halt meg az illemhelyen. Aztán csak kijött nagy nehezen. Erre mondtam a feleségének, hogy vigyük haza ezt az embert a kórházból, itt úgyse tudnak segíteni rajta, de én majd otthon meggyógyítom. A felesége először nem akarta, de rábeszéltem. Hazafelé úton az embernek semmi baja sem volt. Megmondtam a nejének, ne vegye meg az orvosságokat, amit a doktor felírt, nem kell az neki. Neki csak 3 vagy 9 tojás kell, hogy letekerjem. Haza is mentem, de mondtam nekik, hogy hozzanak el nekem otthonról fél liter kávé meg sört. Ezekre ráolvastam, és elmentem a beteghez. Mondtam, hogy sörözzön. Koccintottunk, ő az övét megitta, én az én részemmet kiöntöttem egy lavórba.

– *Ez az ember is meg volt rontva?*

– Igen. Mondtam nekik, nagyon legyengült az erőm, itt biztos valami rontás van, és hogy ha hazamennek, semmihez ne nyúljanak, hanem, ha találunk valamit, azt rögtön dobják a vécébe. Úgy is volt. Hazamentek, és ott volt egy háromliteres üveg aludttej. Mondta a szomszéd, hogy ő hozta, mert hallotta, milyen beteg az ember, hadd igya. Sajnálták a vécébe önteni az aludttejet, hát odaadták a kutyának, de az másnapra fel is bukott és megdöglött.

– *Rontással csak betegséget lehet előidézni?*

– Nem.

– *Milyen rontások vannak még?*

– Van betegségrontás, szerelmi rontás, olyan rontás, amittől nem lesz gyerek stb. Az utóbbit általában úgy csinálják, hogy övet adnak. Volt egy ilyen eset nemrég. Az egyik barátnő szemet vetett a másik fiújára. Szébb volt annál a lánynál, és a fúnak is megtetszett. A volt barátnő bosszúból, hogy elszerették a párját, egy övet adott ajándékba a lánynak, amittől az nem eshetett teherbe.

Ezzel a szélcsengővel is megrontottak egy kislányt. Itt csak 11 angyal van, de az évnek 12 őrangyala van, minden hónapnak egy-egy, és úgy rontották meg, hogy levágtak róla egy őrangyalt, hogy ez által a lány ne éljen teljes, boldog életet. Ez a kislány hozott még nekem nagyon sok tárgyat, amit a barátnőjétől kapott, és amin rontás volt. Ezeket mindet letekertem, de éreztem, hogy valami még hiányzik. És mindig egy kacsa lebegett a szemem előtt, ha erre gondoltam. Kérdeztem tőle, kapott-e ilyesmit, és kisépertem a házáat. Végül is megtalált az ágyneműtartójában egy plüss kiskacsát. A csőrén rögtön láttam, hogy ez rontás. A kislány elmondta, hogy ezt is a barátnőjétől kapta. De én mondtam neki, hogy ez a barátság nem kell neki, annyi keserűséget, betegséget és bánatot hozott rá már eddig is ez az állítólagos barátnője.

Egyszer egy kisbégányi kislány is itt járt nálam, hasonló rontások miatt. Őt is a barátnője rontotta meg. Elmentem kisépérni a házáat, hát látom, hogy a toaletasztalán ott van mindenféle szépségápolási szer, pipere, de az mind meg volt

rontva. Ránéztem erre a szempillaspirálra, és rögtön olyan ellenszenves volt. Amikor megfogtam, szinte beleborzongtam. Ezeket a barátnőjétől vette, és minden rontás volt. Ami a legérdekesebb, hogy úgy voltak ezek a dolgok megrontva, hogy arra készítették a kislányt, hogy állandóan használja őket, ahogy megvette, szinte rögtön ki is kente mindet, ettől aztán olyan beteg lett, hogy majdnem bele is halt. Itt van minden nálam ebben a dobozba eltettem, így már nem veszélyes, mert leimádkoztam róla a rontást, úgy, ahogy kell.

Ez itt egy fürdőkefe, ezt egy férfi hozta a családjának egy szanatóriumból, ahol egy asszonnyal megismerkedett, aki ezáltal rontotta meg a családot, mert szemet vetett a családfőre.

Egy kislányról, aki ide jár a felcseriskolába, szintén én vettem le a rontást. A tollára volt tekerve egy kis hajgumi, amit az osztálytársától kapott. A kislány, amint megkapta a gumit, be akarta tenni a barátnőjének a hajába, akitől azt kapta, de az nem engedte meg. Hogy is engedte volna, mikor azon olyan rontás volt, hogy az valami borzasztó.

Ezt a fésűt meg ezt a kést is az ember hozta a szanatóriumból a feleségének, akit az előbb már említettem. Ha a nő megfésülködött, nagyon rosszul érezte magát, és, ahogy elmondta nekem, ettől a késtől nagyon fél. Lehet is félni, mondom neki, mert azon is nagyon gonosz rontás volt. De én levettem róla minden rosszat.

– *És azok, akik rontanak, kihez imádkoznak? Ha valakik megrontanak egy tárgyat, akkor arra imádkoznak, hogy akinek adják, annak baja legyen?*

– Igen, imádkoznak, még hozzá a Sátánhoz és az Ördöghöz fohászkodnak azért, hogy minden baj megtörténjen, hogy minden legyen, kivéve a jót. Lámpával, szélharanggal is lehet rontani, mint már mondtam. Erről a szélharangról látszik, hogy levettek egyet, és közben a Sátánhoz imádkoztak, hogy akinek adják, az beteg legyen és boldogtalan. Január, február, március, április, május, június, július, augusztus, szeptember, október, november megvan, és a december hónap őrangyalát levágták. Pont azt a hónapot vágták le, amelyben a kislány született, hogy megkeserítsék az

életét, és beteggé váljon, hogy elevenen elsorvadjon. Magyarországról is hozott neki gyertyákat ez a barátnő, azon is rontás volt.

Mákot, cukrot, sőt is össze tudok keverni, cukrot és mákot keverve a házban kell elszórni, hogy távozzanak a rossz lelkek és a rontás. Az udvaron meg sőt és mákot kell hinteni, hogy onnét is kotródjanak.

– *És ezt csak Irénke néni tudja hatásosan elszórni, vagy bárki megcsinálhatja?*

– Szórhatja bárki, gyermekem, de azt az imát, egyik szavamról a másikra, azt az imát csak én tudom.

– *Szűz Máriához, esetleg az Úr Jézushoz imádkozik ilyenkor?*

– Én elimádkozok végeslen-végig több imát is, mind a kettőhöz imádkozok.

Itt ez a táska, erről is én vettem le a rontást. Ezt is egyik barátnő adta a másiknak. Egyszer, mikor találkoztak, a kezébe nyomta erőszakosan a táskát, hogy ez ajándék, és azonnal vegye a vállára, és erős rontás volt ezen is.

– *Milyen imákkal veszi le a rontást, mindenki által ismert imákkal, mint például a Miatyánk, vagy titkos, ősi, különleges imákkal?*

– Mondom a Miatyánkat is, gyermekem, de más imáim is vannak. Háromszor tekertem le, amit ebben a dobozban tartok, itt a kacsa, amiről beszéltem, és sok dísz tárgy, pipere, de minden nagyon szép és drága ajándék, azért, hogy akit megrontanak vele, szintén drágán fizessen meg érte. Minél értékesebb egy tárgy, és minél jobban tetszik annak, akit megrontanak vele, annál hatásosabb és erősebb az átok. Itt ez a kerámiaangyal. Nagyon szép, látszik rajta, hogy nagyon drága ajándék, és tetszett annak, aki megkapta. De épp ezért olyan erős átkot tudtak rátenni, hogy amikor letettem magam elé, és imádkoztam, hogy levegyem róla a rontást, magától leesett az asztalról, úgy, hogy senki se ért hozzá, és letört a szárnya. Mondtam a fiamnak, miután nagy nehezen levettem róla a rontást, hogy ragassza vissza, mert az nem jó, ha a megrontott tárgy magától mozog és eltörik. Ezt az üvegpiramist, ezt is tőle kapta. Úgyhogy olyanokat ad, hogy tetsszen neki, hogy olyan erős legyen a fizetség érte, olyan gonosz a rontás, hogy az szörnyűség. Ezt megint csak, ezt a

dísz tárgyat ő adta, szóval ilyesmiket adott, és fogta, be is kente valamivel. A sógornője meg nem esett áldott állapotba. Jószoltam neki, hát egy orrszarvút láttam. Kérdeztem tőle, hogy kapott-e ilyesmit valakitől, hát mondja, hogy elefántot kapott. Azt is láttam már akkor, hogy birkóznak az elefántok, az ormányuk össze van akadva. És tényleg ott volt neki az asztalon ez a dísz tárgy, ami meg volt rontva, és azért nem tudott megfoganni az asszony méhe. Ugyanígy nagyon hatásos rontás, ha krémeket, sampont, körömlakkot, arcfestéket adnak, amit magára ken az ember. A kislány, akit ezzel a szempillaspirállal rontottak meg, ha bekente magát vele, azonnal rosszul érezte magát, nagyon beteg lett. Miután elhozta nekem, levettem a rontást, és itt van ebben a kis ládában, újra jól érzi magát a gyermek, nem betegeskedik azóta. Egy karkötőt is kapott, amint rátette a kezére, rögtön szédülni kezdett, a mentők vitték be a kórházba, de az orvosok nem tudtak vele mit kezdeni, nem jöttek rá, hogy a karkötő miatt van baja. Azt mondja ekkor testvérének az ura, hogy vegyünk le azt a karkötőt, ne szorítsa a kezéd, és amint levették, rögvest jobban is lett.

– *Hogy lehet megtisztítani ezeket a tárgyakat, hogy néz ki a gyakorlatban egy ilyen rontáslevétel?*

– Imával. Ha le akarok venni valamiről egy rontást, kilenc hétig is imádkozok, éjjel is. Itt van ez az öv is, amin terméketlenségi rontás volt. Erre is kilenc hetet imádkoztam. Ami ebben a dobozban van, arra mindre kilenc hétig imádkoztam, kisebb rontásokat három hét alatt is leveszek, de hála Istenkének még mindig sikerült.

– *És milyen imákat tetszik még használni a rontáslevételre?*

– A Miatyánkot, az Üdvözlégy Máriát, pedig én református vagyok, de a Szűzanyához is imádkozok, a templomi imákat, akkor szoktam azt is, hogy:

Szűzmária, égi anyánk

Ó hallgasd meg az én imám.

Hozzád szólok, benned bízva,

Szomorúak nagy vigasza

Sok bánatot a földi életben

*Segítsd nekem elviselni
Nyújts le Mennyből szent kezedet
Segíts vinni keresztemet
Ha majd az Úr szembe lépzen,
Dicsérhesselek fönn az égben
Ó hallgasd meg az én imám,
Szűzmária, égi anyám.*

Meg azt is szoktam, hogy:

*Hiszem uram, Jézus,
Istennek fia
Hogy Jézus meghalt az én bűneimért
A bibliai számítás szerint,
Hogy Jézus feltámadt a halálból
Az én megigazulásomra.
Kérlek, Jézus,
Legyél az én Uram!
Kérlek, Jézus,
Légy az én Megváltóm!
Kérlek, Jézus,
Legyél az én Gyógyítóm!
Íme, meg vagyok váltva!
Köszönöm, Jézus, az új életet!
Ámen.*

– Sokféle olyan rontás van, hogy gyermek ne legyen.

– ***Olyankor mit csinál a rontó?***

– Most nemrég egy fiatalasszonyról vettem le ilyen rontást, aki a szomszédba ment férjhez, de már régi ismerősöm. És nincs gyermekük. Kilencszer kell letekerni három-három tojást. A héten még háromszor kell, hogy idejöjjön, meg jövő szerdán, akkor már kész is lesz. De legutóbb, amikor jött, panaszkodott, hogy szédül, meg

nagyon hányhatna, ránéztem a hasára, és én már láttam, hogy abban gyermek van, pedig még be se fejeztük a termékenységű rítust. Mikor ezt megmondtam neki, kimondhatatlan volt a boldogsága, de én talán még nála is jobban örültem, hogy segíthettem rajta.

Az emberek nagyon hálásak nekem. Hoznak is mindenféle ajándékot, ezt az 1994-es bort egy magyarországi embertől kaptam, akit meggyógyítottam. A fiam mindig mondja, hogy bontsuk ki, de én nem hagyom, csak hadd legyen ott a szekrényen, ott van jó helyen. Én amúgy se állhatom az italt. De más egyebet is kapok, köszönetül azoktól, akiknek segítettem.

– *Egy ilyen tojáslekerés hogy néz ki? A rontott testén kell forgatni a tojást, vagy csak úgy az asztalon, ima közben?*

– Először is veszek egy kis szenteltvizet, beletöltöm egy pohárba. Aztán fogom a tojást, imát mormolok, és a pohár széle körül tekergetem közben. De ez attól is függ, hogy milyen rontásról van szó.

Egy beregszászi járási falu görögkatolikus papjának a múltkor eltűnt a pénze. A papnál van egy „mindenes”, magyarul bejárónő, és eljött a keresztlányával, Ibolyával, aki a templomban takarít. A pap a hollandoktól kapott eurót, amit hazavitt, és eltett a vitrinbe, hogy jó helyen legyen, de a pénz szörén-szálán eltűnt. Ekkor a családtagok és azok, akik bejáratosak a paphoz, egymást kezdték vádolni a lopással. Akkor jött ide Ibolya, meg a keresztanyja, hogy derítsem ki, mi is történt az adománnyal. Mondtam neki, hogy ha én kilenc napot imádkozok, olyan nem létezik, hogy a pénzt ne adja vissza, aki ellopta. Csak hozzanak egy képet a papról, és amikor én imádkozok, én nyolckor fogom elkezdni, úgy tíz óra körül feltétlenül csatlakozzanak hozzám, hogy együtt imádkozzunk, mert úgy hatásosabb. Így is történt, elhozták a képet, aztán estéről estére imádkoztunk. Amikor megláttam a képet, rögtön megjelent nekem egy kis ablak, hogy azon keresztül vitték el a pénzt. Ebből tudtam, hogy valami gyerek lehetett a tolvaj, aki ki- és befér azon az apró ablakon. A pap már furcsállta, hogy Ibolya a szentmisén nem megy áldozni, de az megmondta neki, hogy nyugalom, ha befejezi, amibe fogott, és jól sült el, mindent

meg fog gyónni az atyának. Így is lett. Hát a hetedik napon ki is derült az igazság. Mondja a pap Ibolyának, hogy visszahozta a pénzt a szomszéd ember. Azt mondta, hogy a pénzből már vett magyarba' egy tévét meg egy kis biciklit, de amit elköltött a pénzből, azt ledolgozza a templomépítésnél. A pap beleegyezett. És akkor visszajöttek hozzám Ibolyáék, mondták, hogy tényleg a szomszéd kisfiú volt, aki elment a papnál játszani, mert annak is van három gyereke, egy kisfiú meg két kislány. Csak imádkozni kell a Jóistenhez, és minden rendbe jön.

Ez meg itt a képen egy ungvári kisfiú, olyan beteg volt már, hogy Kijevbe akarták vinni kikezelní a baját. Elhozta hozzám a nagynénje, hogy segítsek rajta, de azt a kisfiút az ördög szállta meg. Bejött ide, elkezdte összetörni a tojásokat, és magánkívíl ordított, mint a Sátán. Hat tojást tört össze, erre mondom neki, hogy figyelj csak ide, fiam. Itt van, látod, mennyi tojás? Elküldöm anyádat, hogy hozzon még egy nagy láda tojást, tudod, abban mennyi van? Azt mondja, tudja. Na, hát abban háromszázhatvan darab tojás van. Na, hát addig én el nem engedlek innen, anyád mehet dolgozni, ha akar, de te itt maradsz addig, ameddig mindet egyenként össze nem töröd! Na, erre abbahagyta a törést. Mondtam neki, itt a szék, ha akarsz, ülj le, ha akarsz, járkálj, amíg én leimádkozom rólad a rontást, utána mehetek. Hála az Istennek, meg is gyógyítottam, azóta semmi baja nincs.

– *A tojástekérés, mint módszer, honnan származik?*

– Ez a módszer, ugyanúgy, mint a viaszöntés, régi magyar hagyomány. De hallottam olyat is, hogy a hegyekben ukrán javasasszonyok is használják. Hogy kinél volt meg előbb, azt már nem lehet tudni. Elég közel vagyunk egymáshoz, hamar átjönnek az ilyen módszerek egyik néptől a másikhoz. De az ima, amit mondani kell közben, az magyar. Azt, hogy az ukránok mit mondanak közben, én nem tudom, még nem hallottam. Ezt a módszert nem könyvből lehet megtanulni, sőt, igazság szerint ez nem tanulható dolog. Az öntés sem az. Mert mindenki tud viaszt csepegtetni, de nem mindenkinek van arra tehetsége, hogy meglássa benne a lényegét. A tojástekérés ugyanilyen. Én ezt először kisebb koromban láttam, Flóra nénitől, aki magyar asszony. Ő a nagymamájától „tanulta”, az is magyar volt.

– *Sokan foglalkoznak még Irénke nénin kívül Kárpátalján és a Beregszászi járásban ilyenfajta gyógyítással, rontások levételével?*

– Elég sokan. Itt van ez az ember, ez a kurvája, és a fia ennek orvos. És van egy aranyos felesége. És ez a cafka megrontotta magának az embert. Szerelmi rontást, kötést tett rá. Kést, kefét, ingeket rontott. Így tekerem le a rontást, hogy a képen, ahol a nő is meg a férfi is rajta van, erre ráteszek egy fehér papírt, és csak ott vágok ki egy kis kört, ahol az ember feje van, hogy csak az látsszon, és így tekerem le a tojást. Csak úgy imádkozok, hogy soha ne kerüljenek együvé.

– *És hogy tekerik le a tojást? Mit kell közben mondani?*

– Így ni, megfogom a tojást, ráteszem az ember arcára, ami kilátszik a papír alól, forgatom a tojást, és közben ezt mormolom:

„Az Atyának, a Fiúnak, a Szentléleknek nevében, Ámen.

Drága Úr Jézus Krisztusom, kérlek tiszta szívemből,

hogy hallgasd meg az én imámat,

hogy segíts Vologyának,

hogy legyen erő, egészség,

hogy a rosszat elveszem,

a jó maradjon a családjával és a gyermekével.

Ne gondolj senkire se, csak a családot legyen a szívedben! Ámen.”

És akkor fogom, szentelt vizet töltök a pohárba, végiggörgetem a képen a tojást, majd a pohár peremén, majd megint a képen, és mondom, hogy: „Az Atyának, a Fiúnak, a Szentléleknek nevében, Ámen.” És akkor megtöröm a tojást és beleteszem a vízbe. És a képre ráfröcskölöm a vizet, és közben is mondogatom, hogy „Atya, Fiú, Szentlélek, Atya, Fiú, Szentlélek, Atya, Fiú, Szentlélek...”

– *A viaszöntés hogyan működik?*

– Először is imádkozok, szokásos imákat, Miatyánkot, Üdvözlégyet, Hiszekegyet. Általában ezeket ismerik azok is, akik eljönnek hozzám segítségért, ők is imádkozzák velem. Mindet legalább háromszor el kell mondani. Akkor utána egy kis edénybe beleöntöm a viaszt, és a spóron elkezdem olvasztani. Eközben is

imádkozok. Azután, amikor felolvad a viasz, szenteltvizet öntök egy sima, fehér tányérba, a tányért a megrontott feje felé tartom, és akkor elkezdem beleönteni a viaszt, közben természetesen Istenhez imádkozok. És akkor egy ilyen hártya lesz a víz tetején, és abból kiolvasom, hogy mi a baj.

– *Hogyan lehet kiolvasni ezt?*

– Nem mindenki érti a jeleket. Én például meglátom a figurát, hogy asszony vagy ember volt a rontó, meg azt is, hogy mivel rontották meg: étellel, valamilyen tárggyal. Például volt olyan, hogy egy kacska vagy valami ilyesmi jött fel a víz tetejére. Mondom a kislánynak, hogy valami kacsát látok, hát akkor elkezdett gondolkozni, és azt mondta: vagy két hónapja kaptam a barátnőmtől egy ilyen kis nippet, egy hattyú figurát. Ha nagyobb a rontás, erősebb, akkor van, hogy többször is kell önteni. Ezután a három ujjam összefogva belemártom a szenteltvízbe (úgy fogom össze, mint amikor keresztet vetek), és lemosom a rontást a betegről, úgy, hogy keresztet vetek a kezére, a lábára, az arcára, a homlokára és a nyelvére is. Ezután szenesvizet csinállok, úgy, ahogy a kispulyáknak, csak utána a viaszos vízbe még három szál cirut beledobok, és imádkozok, így lejön a rontás.

– *Mit tetszik ilyenkor imádkozni?*

– Ez csak egy kis rövid ige:

„Szem látott, szív vert meg.

Istenem, gyógyítsd meg!”

És akkor neki is adom ezt a vizet, hogy ezzel kenje, ahol fáj, de ihat is belőle. Ez még arra is jó, hogy megelőzze a következő rontást. Nem kell sokat inni, elég, ha hetente egy-két kortyot megiszogat belőle, már ennyi is kitisztítja a szervezetét és a lelkét is.

– *Jósolni csak kártyából szokott?*

– Igen, én csak abból szoktam, se kézből, se kávézaccból nem tudok. Csak a kártyavetés, amihez értek, pedig kártyázni, mármint kártyával játszani sohasem szerettem.

Ez itt a képen egy amerikai fiú, Michael. Magyarban tanul. Idevalósi a barátnője, a kis Évike, aki egy nagyon aranyos kislány. Elhozta Ukrajnába a fiút, voltak esküvőn, templomban voltak, de a fiú nagyon rosszul érezte ott magát, ezért elhozta ide Évike, hogy segítsék rajta. Olyan gyönyörű egy fiú, hogy azt el sem tudom mondani. Mondtam is a kislánynak, én már lassan 70 éves leszek, de beleszerettem ebbe a férfiba. De nem szerelemből, csak szeretetből, mert én még ilyen derék, helyes fiatalembert nem láttam. Kérte a fiú, hogy jósoljak neki, de én angolul nem tudok, úgyhogy a kislány fordította, amit mondtam. Láttam a kártyában, hogy szét akarják marni rontással a két fiatal. Mondtam a fiúnak, hogy azonnal vetközzön, mert minden ruhája csupa rontás. Csak a gatyája maradhat rajta, de ha hazamegy, azt is rögtön dobja ki. Michael rögtön bele is ment, mindent megtett azért, hogy levegyem róla a rontást, mert nagyon rosszul érezte magát emiatt. Végig is csináltam, amit kellett, és azóta, hála az Istennek, jól vannak.

Ez itt a képen egy muzsalyi milicista felesége. Ellopták tőle az arany nyakláncot. Eljött ide, letekertem tojással, és kérdeztem tőle, hogy miből kapott mostanában hetet, mert látok valamit, ami hét, de nem tudtam biztosan, hogy hét szál rózsza, vagy mi is az pontosan. Kérdeztem tőle, hogy a lakodalmára kitől kapott hét szál rózsát, mert valószínűleg az az ártója. Másnap mondtam neki, hogy vegyen sárga rózsát, de ugyanolyat, amilyet kapott, és hozza el nekem, meg tojást is hozzon. Úgy is volt. Elhozta a rózsát, hét szálat, a tojásokat, én szépen letekertem, imádkoztam, és ima közben elkezdtem széttépni a rózsákat. Sajnálta is az asszony, hogy azokat a gyönyörű, nagy szál sárga rózsákat miszlikbe téptem, de így kellett csinálni. Azt mondja nekem, hogy néni, maga bolond, nem normális, hogy nekiállt széttépni a rózsát, mint valami idegbeteg, közbe meg motyorog magába. Na, mondom, hadd legyek akkor csak bolond, lányom, én jobban tudom, hogy mit csinálok, mint te. Krisztinám, ne sajnáld, mert amit én csinálok, gyermekem, az neked annyi öröm, annyi áldás, annyi boldogság lesz! Azt is láttam, hogy ők kisfiút szeretnének az urával, de a húgának hamarabb lesz gyermeke, annak lesz kislánya, de

még azelőtt, hogy férjhez menne. Először nem hitte, de utána bebizonyosodott, hogy csak nem vagyok bolond, mert így is lett.

– *Valaki tanította Önt a kártyavetésre, vagy csak önmaga látja benne az emberek sorsát?*

– Ez úgy volt, hogy nekem 1967-ben született a fiam, Ottó, rá két évre meg szültem egy kislányt, aki meghalt. És akkor engem elküldtek szanatóriumba, mert nagyon rosszul voltam. Én inni nem szeretek, de nagyon mulatós vagyok. Na, ott sokat táncoltunk, mulattunk, én még akkor, ugye, fiatal voltam, szép, csinos, nem olyan, mint most. De én még most is olyan vagyok, hogy ha valamikor megyek az utcán, és megy egy jó zene, rögtön elkezd a lábam lüktetni, rögtön reagál. Van, hogy ott az utcán táncra perdülök, ha nagyon jó a zene. Na és volt ott velünk egy öreg néni. Vinnicai volt, Rájának hívták. Volt a szanatóriumban sokféle verseny, de tíz ember kellett hozzá, és csak kilencen voltak, én azelőtt is már értettem az imádsághoz, meg erős volt az imám, de jósolni nem próbálkoztam, meg nem láttam a jövőbe. De ezt még itthon, mielőtt a szanatóriumba mentem volna, megálmodtam, hogy én táncversenyezni fogok, meg mulatni. De akkor halt meg a kislány, én azt hittem, hogy hülyeséget álmodok, mert én olyan szomorú voltam meg beteg, hogy soha nem gondoltam volna, hogy két hét múlva úgy fogok mulatni.

Na, és akkor ez a Rája rászédett, hogy álljak be táncolni közéjük, meg mindenféle kvíz kérdésekre is válaszolni kellett, úgyhogy én arra az összes választ vágtam, mint a répát, így hát megnyerte a mi csapatunk a versenyt. És akkor már tudtam, hogy előre meglátom a dolgokat, és aztán kezdtem már el kártyából is jósolgatni. Akkor, amikor mi megnyertük ezt a versenyt, elindultunk mind a tízen mulatni, meg jött ez a Rája a két gyermekével. Hát engem meg tizenharmadiknak akartak leültetni az asztalhoz. De én megmondtam, soha nem ülök le tizenharmadiknak, mert az nagyon nem jó. Ha adhatok neked is, gyermekem, egy jó tanácsot, fogadd meg, hogy soha ne ülj le asztalhoz úgy, hogy te vagy a tizenharmadik! Oda kellett nekik hívni még egy embert, csak úgy voltam hajlandó

leülni. Na, de akkor már mulattam is, szép voltam, fiatal és formás, nem ilyen, mint most.

És adok még egy tanácsot: ha férjhez mégy, soha ne csináltass olyan képet az esküvőn, ahol magad vagy a vőlegény nélkül! Mert akkor az életben is magadra maradsz, korán megözvegyülsz. Én ezt még lánykoromban nem tudtam, csináltam magamban képet a lagzin, de meg is halt szegény uram nagyon fiatalon. Soha, de soha ne csinálj ilyet!!!

– A rontásokat meg lehet előzni valahogyan? Mit kell ahhoz tennünk, hogy ne tudjanak megrontani?

– Nincs olyan, hogy ha én megyek valahová, ne legyen nálam ez a brosstű, ez megelőzi a rontást. Adok neked is egyet, és ezt a pulóvered vagy a melltartód belsejébe kell szúrni, a baloldalra, hogy a szívednél legyen. Ezt egy szent helyen megszenteltem rontás ellen. Úgy kell betűzni, hogy hétszer átszúrod a ruhán, és azután csatolod csak be. Ha ez rajtad van, senki emberfia nem ront meg. Meg nekem még mindig van a kezemen egy feliratos gyűrű is, na, ez is nagyon erős. Ezt Hrabovnyicán szentelték.

Ha eljön valaki hozzám segítségért, én soha nem mondom meg, hogy mennyibe kerül a rontáslevétel. Ki mennyit akar, annyit ad nekem. Ha valakinek nincs pénze, én azt is megértem, soha nem kértem még pénzt senkitől a gyógyításért. De azt előre megmondom, mire lesz szükségem ahhoz, hogy levegyem a rontást. Ha valaki meg van rontva, a levételhez 9 darab ötkopejkás, 9 darab huszonötkepejkás, és 9 darab ötvenkepejkás kell. Az ötkopejkások a temetőbe kerülnek, a huszonötkepejkásokkal megyek imádkozni a kápolnába, és akkor fogom és elhullatom a kopeket. Például az utcán, amikor megyek. Akkor van, hogy utánam szól valaki, hogy elhagytam a kopeket, de én azt válaszolom, hogy legyen csak azé, aki megelé, nekem nem kell. Az ötvenkepejkásokat meg beleteszem a kápolna perselyébe. Ezt a szentelt gyűrűt egy apától kaptam, ennek nagyon erős a hatalma a rontásokkal szemben. Nyikoláj apát mondta, hogy ezt senkinek oda ne adjam. Nem is adtam oda, csak egyszer egy kislánynak, akin borzasztó erős mágia volt. De neki

is csak kilenc napra adtam, hogy addig hordja, amíg a rontást le nem veszem róla. Aztán teherbe is esett a kislány. De Nyikoláj apát azt mondta, senki más fel nem húzhatja, ezért kilenc nap után visszakértem a lánytól. A lányomnak is van egy hasonló gyűrűje.

A lányom nagyon haragszik azért, hogy az emberek hozzám jönnek segítségért, mert amikor én leveszem valakiről a rontást, én olyan beteg vagyok, hogy az nem igaz. Mert úgy van, hogy amikor én leveszem valakiről a rontást, az a rontás énrám száll, úgymond keresztülmegy rajtam, úgy tudom csak semlegesíteni, magamon keresztül, mint egy szűrőn, keresztül megy a rontás, ami nekem hihetetlen nagy energiaveszteséggel, gyakran pokoli fájdalommal jár.

– *Milyen eszközöket használ még a rontások levételére?*

– Mint már mondtam, használok tojást, kilenc darab 5, 25, és 50 kopejkást, szentelt vizet, szentelt gyertyát, kilenc gyertya kell egy rontás levevéséhez, de háromnak minden nap el kell égnie legalább. Itt van egy külön villanyórám, a fiaméknak is külön van. Nyáron jöttek leolvasni a villanyóraállást, és meg voltak döbbenve, hogy egy kopejkát se fogyasztottam, azt hitték, lopom az áramot. Én akkor behívtam az embert, és megmutattam neki, hogy én még világításra se használok áramot, merthogy itt mindig égnek a gyertyák.

Nemrég voltak hozzám Jánosiból, mert egy halott nem hagyott békét a családjának. A nagymama egy fekete papnak az unokája volt, és amikor meghalt a nagy, fekete fátyolban járt haza kísértetni. Annyira féltek már, hogy az egész család bezárkózott egyetlen egy szobába, és nem mertek onnan ki se menni. Én, amikor elmentem, mondtam, hogy nem félek, bementem a nagymama szobájába, ráfeküdtem az ágyára. Kilenc napig ott voltam. Az órák nem jártak. És volt egy szoba, amin nagyon erős mágiát éreztem, ha oda mentem, hidegséget éreztem, hogy szinte beleremegtem. Körülnéztem ott, hát látom, hogy ott van egy gyertya, és abból jön ez az egész. Kérdezem az asszonyt, hogy honnan van ez a gyertya. Azt mondja, hogy a temetőből hozták haza. Jaajjj, mondom, hogy nem féltek az Úr Isten ellen vétkezni?! Akit a Jóisten magához hívott, hogy megnyugodjon, annak már csak

ennyije maradt: néhány gyertya a sírján. És kik vagytok ti? Halottrablók, hogy még ezt is van képetek elvenni tőle? Nem, azt mondja, mi csak azért hoztuk haza, mert csinálunk koszorút, és arra rátesszük a gyertyát. De hisz ezt nem szabad hazahozni! Hát ezért kísérti a családokat a halottak szelleme! Na, jó, mondom, legalább már megtudtam, mi az oka ennek az egésznek. Lefeküdtem az ágyra, a halott ágyára. Sötétben feküdtem, a többiek meg mind a másik szobában, villanynál aludtak, annyira féltek. Ahogy ott fekszek a sötétben, egyszer csak megjelenik nekem fekete fátyolban a szellem, és elkezdi rajtam követelni, hogy adjam neki oda, ami a fejem alatt van. Nem értettem, mi kellhet neki, a párna? Vagy mit akar tőlem? Kérdeztem tőle, hogy mit adjak, hát nincs az én fejem alatt semmi. Erre eltűnt a szellem. Én meg felkeltem, gyertyát gyújtottam. Bejön az unoka, kérdi, hogy mit csinálok. Mondom neki, hogy itt volt a nagymama, fekete fátyolosan, és kérte, hogy adjam neki oda, ami a fejem alatt van. Kérdezem a lányt, hogy mibe aludt itten ez a mama, vajon mit követelhet a szelleme éntőlem? Hát, azt mondja az unoka, ez a könyv volt mindig a párnája alatt. Kinyitom a könyvet, hát ez a könyv egy apáté volt, akinél egy magyarországi zárdában lakott apácaként az asszony. És éveken keresztül Antal atya, meg az akkor még fiatal mama a temetőben találkákat szerveztek, oda jártak fajtalanzkodni. Amikor ezt annak idején a szülei megtudták, hazahozták a zárdából, hogy férjhez adják egy Gyula nevű emberhez. A pap nem tudta elvenni, mert már fel volt szentelve. Úgyhogy ez a Laci, akit a nagymama szült, valójában nem a Gyuláé volt, hanem a P. Antal nevű papé, de ezt senki eddig nem tudta az öregasszonyon kívül. Na, mondom, akkor én elviszem ezt a könyvet először is a kápolnába, imádkozok rá, ti pedig keressetek egy lavórt, amit kiviszünk, és ott is hagyunk a temetőben, mert rátesszük a mama sírjára, és abban elégetjük majd a könyvet, és a hamuját belevájjuk a sírjába. Így is volt, de amikor mi mentünk oda, a fejünk fölött mintha egy fekete lepedő lett volna, egy olyan felhő követett minket, pedig a nap úgy égetett, hogy száz meg millió sugarát hánysa, és az a nagy felhő meg követte az autót, amivel mentünk, mindig a fejünk felett volt. Mondom a sofőrnek, álljon meg. Kérdezik, hogy minek kell megállni, hát mondom, hogy a fekete felhő miatt. Á, azt

mondják, hát biztos eső lesz, és azért van a felhő. Mondom nekik, itt eső nem lesz, ezt a fekete felhőt szellem küldte. Álljanak meg, tegyenek ki a katolikus templomnál, én gyorsan betrappolok oda, ők meg várjanak meg kint, de jól zárkózzanak be az autóba, és ki ne lépjenek belőle, míg én a templomban vagyok. Így is tettek, én meg bementem a templomba. Utána mondják, hogy amikor én kiszálltam az autóból, az a nagy fekete felleg jött a fejem felett, egészen a templom ajtajáig, és csak forgott, forgott a fejem felett. Én a templomban elkezdtem imádkozni, mikor már megnyugodtam, visszamentem az autóba, és elmentünk a jánosi temetőbe. Ott fogtuk a könyvet, betettük a lavórba, rátettük a nagymamájuk sírjára, felgyújtottam, imádkoztam, aztán ami megmaradt a könyvből, azt belevájtam a sírba. Hála az Istennek, azóta nyugalom van, már nyugodtan tudnak aludni, nem egy szobába bekuporodva, mert a szellem azóta nem jelent meg őket kísérteni.

Szokirnyicára is elmentem egyszer. Ez volt eddig a legszörnyűbb élményem, ez volt a leghátborzongatóbb történet egész életemben. Az unokaöcsém szólt, hogy a brigadérosánál kísértetjárás van, legyek szíves elmenni oda kisépni a házat. Na, mondom, jó, elmegyek. Vittem a seprűmet, szentelt vizet, gyertyát, meg ami kell a szertartáshoz. Nem is ettem semmit azelőtt, mert a templomba mentem. Szokirnyica jó messzire van innét. Elmentem, hát látom, az asztal szépen meg van terítve, telerakva az egész rántott húsokkal meg mindenféle finomsággal. Ez pont december 13-án történt, nevezetes nap ez azóta az életemben, nem is fogom elfelejteni soha, éljek akár 100 vagy 200 évig, akkor is megmarad ez a borzalmas emlék. Ilyen nagy tenyérszerű húsok ki voltak rakva az asztalra, a tányéron jobbnál jobb sütemények, bor, pálinka, sör, minden. Ha megyek valahová, nem szoktam enni. Egy darab kenyeret, ha beteszek a táskámba, meg egy kis szentelt vizet, ennyi. Ott egy vénasszony, aki meghalt, Szonja néninek hívták, pont akkor volt egy éve, december 13-án, hogy meghalt. A temetése 15-én volt, de 13-án volt a születésnapja is, úgyhogy 13-án csinálták az egyéves halotti tort neki. Mikor bementem a torra, köszöntem, aztán rögtön megkezdtem seperi ki a rossz lelkeket, háromemeletes nagy ház volt. Én meg fennhangon imádkoztam seprés közben, bár magamban

akartam volna, de hang jött ki a torkomon akaratom ellenére. Én magyarul imádkoztam, a többi ember meg ott állt a toron körbe rajtam, én meg csak mondtam, hogy: „*Jézus, Mária, Szent József, segíts meg, hogy imádságunk meghallgatást nyerjen!*”

Mert én mondtam is nekik, hogy az Úr azt mondta, hogy ha ketten vagytok, menjetek be és imádkozzatok, és én ott leszek veletek, mint a harmadik, tehát az ima annál hatásosabb, minél többen fohászkodnak az Úristenhez. Imádkoztunk, én végigszórtam cukorral a házat, megszenteltem a saját szentelt vízzel. De én amíg ott voltam, engem semmivel meg nem kínáltak, annak ellenére, hogy roskadozott az asztal. És amikor meg már hazafelé indultam, erőszakkal csomagoltak nekem néhány hatalmas csirkecombot, meg a zsebembe nyomtak egy tábla csokoládét. Ez a dolog nekem nagyon visszatetsző volt. Ezért nem is kóstoltam bele semmibe. Aztán, amikor hazaértem, rögtön elkezdtem imádkozni 13 gyertya mellett. Így imádkoztam fél tizenkettőig, amikor hirtelen nagyon erősen elfogott az álom. Na, gondoltam, lefekszek csak vagy húsz percre, aztán folytatom a szertartást. Amint elszunnyadtam, megjelent nekem egy alacsony, tömzsi asszony. Amikor felébredtem, kértem az unokaöcsémet, hogy miféle helyre küldött engem, hisz ezek az emberek olyan furcsán viselkedtek, és most meg alighogy lehajtom a fejemet, megjelent előttem egy szellem. Amikor odamentem, majd' meghaltam az éhségtől, fennhangon korgott a gyomrom, de nem kínáltak meg. Aztán meg amikor kezembe vettem a csokoládét, amit adtak, kirázott a hideg, hogy reszkettem, mint a kocsonya. Nem mertem megenni. Elvittem a piacra, odaadtam egy kóbor kutyának, az meg azon nyomban felfordult. Plusz hozzá volt ez a szellem is álmomban. Azt mondta, hogy menjek vissza a házba, keressem meg a fehér nyelű kést, és vájjam ki, amit ő oda elrejtett még életében. Kérdezte tőlem az asszony szelleme, hogy mennyit kaptam a szertartásért, mondtam neki, hogy száz dollárt, erre azt felelte, ha kivájom a sarokból a fehér nyelű késsel, amit odatett, ő sokkal nagyobb jutalmat ad nekem. Azt mondta nekem oroszul, hogy abban a sarokban rengeteg dollár van, meg arany ékszerek is, menjek el, és vájjam ki, és mindet megtarthatom. Nagyon elborzasztott ez a dolog,

nem értettem, hogy miért nem a családját kérte meg erre a szellem, minek nekem kell kivájni ezt a sarokból, hisz életében soha nem is láttam ezt az asszonyt. Amikor megint megjelent álmomban, kikérdeztem az asszonyt az élettörténetéről. Megtudtam, hogy 18 éves korában teherbe esett, és mivel nagygazdák voltak a faluban, nem akarták, hogy a zabigyerek foltot ejtsen a család becsületén. Megszülte a gyereket, megölte azzal a fehér késsel, és a falba, a sarokba vájt egy lyukat a késsel, és oda rejtette el a csecsemő tetemét. Menjek el, vájjam ki a kis csontokat a fehér nyelű késsel, és temessem el, mert ameddig a gyermek teteme a falban van, addig az ő szelleme sem nyugodhat békében. A többi dolgot meg, pénzt, ékszereket, amit szintén oda rejtett, tartsam meg magamnak. Nagyon megrémültem ezek hallatán, imádkoztam reggelig. De végül úgy döntöttem, nem teljesítem a kísértet kérését. Nem lettem volna képes kiásni azokat a picike csontokat, nem lett volna erőm megfogni azt a kést, amivel annak idején egy csecsemő életét ontották ki. Emlékszem, régen Flórika néni, a javasasszony, akiről már szó esett, azt jósolta nekem, hogy vénségemre nagyon megtollasodok, rengeteg pénzre teszek szert. Igaza volt, kezemben volt erre a lehetőség, de nem volt szívem és lelkiismeretem ezt megtenni. Az ilyen pénz a Sátán pénze, és én inkább vagyok anyagilag szegény, de lelkiekben és imában gazdag. Mérhetetlen az én kincsem. Azért engem választott ki a szellem erre a feladatra, mert a családban senki nem ismerte a titkát, és nem is akarta, hogy kitudódjon ez a dolog. A családtagoknak éppen ezért nem is beszéltem se a kincsről, se a gyerekről, mert féltem, ha elárulom ennek a nyugtalan alvilági léleknek a titkát, örök életemben kísérteni fog.

– ***Gyakran jelentek meg önnek kísértetek?***

– Volt már rá elég sok példa. Egyszer Jánosiban egy embert halálra gázoltak a munkácsi maffiózók. Eljött ide az özvegye, hogy csináljak valamit, ha tudok, mert az ura szelleme éjszaka kísérti, nem hagyja őt aludni. Leültettem az asszonyt ide, ehhez az asztalhoz, és elkezdtem letekerni. Egyszer csak egy nagy marha kéz átnyúlt az asztalon, és elmarkolta a rajta lévő poharat. Kértem az asszonyt, hogy a férjének nagy, dundi keze volt-e, azt válaszolja, hogy igen, 130 kilogrammos volt az ura.

Ezután kérdezem, hogy amikor az ember haldoklott, nem kért-e tőle valami italt, bort, pálinkát vagy ilyesmit. Azt mondja az asszony, hogy kért, bort kért tőle, de ő nem adott neki, mondván, hogy ha nem lett volna részeg, nem tántorgott volna az út közepén, és akkor nem üti el a száguldó autó. Rájöttem, hogy ezért kísérti a férfi. Mert a haldoklóknak, ha nem akarjuk, hogy visszajárjanak kísértetni, minden kívánságukat teljesíteni kell. Ezután imával levettem ezt az abriktolást, hogy ne járjon vissza az ura szelleme. De még arra is megkért az asszony, hogy azért is imádkozzunk, hogy a munkácsi ember legalább annyi pénzt adjon neki, amiből az ura sírját meg tudja csináltatni. Így is lett. Imádkoztam érte, és egy héten belül el is ment a munkácsi ember, aki a férfit elgázolta, és hatezer dollárt fizetett az özvegynek.

Egy másik érdekes történet, amikor egy baktai embernek a lánya férjhez ment Belorussziába, de a férje egy idő után inni kezdett. Amikor jöttek a lány apjához Baktára vendégségbe, felkeresett engem az asszony, és elmesélte, mit művel vele a férje. Hát igen, mondom, de téged az urad azért *abriktol*, vagyis ver, mert az első két gyerek, amit szültél, az az övé, de a harmadik, a legkisebb gyerek nem a férjedtől van. Majd leesett az álla a nőnek, úgy meglepődött azon, hogy én ezt megláttam. Elkezdett mentegetőzni, hogy mindenkinek van egy sötét titka, minden emberrel megeshet, hogy egyszer félrelép. De én ezt nem így gondolom. Szerintem, az előfordulhat, hogy egy férfi megcsalja a nejét, mert az emberek eleve gyengébbek az asszonyoknál, de ha egy nő lép félre, az már a legaljasabb dolog. Ezt már nem tudom megérteni. Végül is mondtam a nőnek, hogy vallja be az urának, amit tett, én imádkozni fogok azért, hogy megbocsásson neki, mert ameddig hazugságban élnek, addig a helyzet nem fog javulni. Így is lett, megmondta az igazat, a férje nagy nehezen megbocsátotta a félrelépést, letette a poharat, és azóta már iskolaigazgatóként dolgozik Belorussziában.

– *Tetszett említeni, hogy különböző állatok húsa is alkalmas rontáslevételre. Ön milyen hússal szokott dolgozni?*

– Ezt akkor szoktam alkalmazni, hogy ha valaki iszik. Férfiaknál kakas mellehúsával, nőknél tyúkok mellehúsával veszem le a rontást.

Nagybégányban volt egy család, ahol a feleség nagyon ivott. A lánya itt dolgozott Beregszászban, és felkeresett engem a problémával. Mondtam neki, hogy hozzon nekem három liter bort, de nagyon fontos, hogy mind a három liter bor egy hordóból legyen engedve. Kilenc napig imádkozok, naponta háromszor: reggel, délben és este. Másfelet megfogok, imádkozás közben rázom, többször átszűröm. Azután koccintok a két másfél literes kancsóval. Az egyiket meg kell inni az alkoholistának, a másik másfél literes kancsó tartalmát pedig beleöntöm a kanalizációba, és így imádkozok azért, aki iszik:

*„Itt ez a három liter bor kettémerve,
így legyen elvágva a te alkoholizmusod is, Isten segedelmével.
Koccintok e két kancsóval, és te akkor nyúlj legközelebb a pohárhoz,
amikor ez a két kancsó bor újra együvé lesz!
Ámen.”*

Hála a jó Istennek, ez az asszony, akiről most beszéltem, már több mint öt éve nem iszik. Nem is fog soha, mert a kanalizációba öntött bor már soha nem tud találkozni a másik felével. Ugyanúgy nem iszik már az a beregszászi férfi, akiről meséltem.

Pár éve eljött hozzám egy fiatal csomai fiú, aki épp akkor jött haza a katonaságból. Elpanaszolta, hogy az apja is iszik, az anyja is alkoholista, nem tud velük mit kezdeni. Neki is megcsináltam a bort, meg is itatta a szüleivel, hát hála Istennek, azóta azok jól élnek. Járok még Csomára egy Zoli nevű emberhez, ott is a vénasszony nagyon beteg, mindig abriktolja a családját, meg annak a szomszédjában van egy kislány, aki meg mindig a *cinkákat* látja, ahhoz is voltam letekerni, mert megrontotta egy boszorkány. De nemcsak őt, hanem velük átellenben lakik egy asszony, Kati. Az mondta, hogy húsvétkor átment ahhoz a boszorkányhoz, akkor még nem tudta, hogy az boszorkány, és átment kérni tőle tojást. Láttam, hogy lapulevelek össze voltak tekergetve, mintha csecsemők lennének. Az asszony

nagyon megijedt ettől, sírva szaladt haza. Az a boszorkány a szomszéd kislányt is megrontotta, az is *cinkákat* látott. Én, amikor elmentem Csomára ahhoz a kislányhoz, hogy levegyem a rontást, megtudta a boszorkány, hogy miért megyek a faluba, és engem is megrontott, én is láttam a *cinkákat*. De én nem félek a rontásoktól, mert én imádkozok, és elhagy engem az ilyesmi. Akkor ott van a volt jegyző, aki jelöltette magát. Az a választás előtt olyan beteg volt, hogy az ágyról sem bírt leszállni. Ekkor mondta a férjének az óvoda vezetőnöje, akivel jóban voltak, hogy jöjjön értem, én segítek neki. Mert én az óvoda-vezetőnő családjáról is vettem le rontást. Az anyja meg a férje olyan rossz viszonyban voltak, hogy sokszor verekedésig fajult a dolog, de miután eljöttek és megtisztítottam a családot, azóta nagyon jó lett a viszonyuk, olyan, mintha az anyja lenne a vejének. Na, szóval ezek az emberek ajánlottak engem a mostani polgármester asszony urának. El is jöttek, és én levettem róla a rontást, amit a kávéjába tettek a kolléganői. Én letekertem a tojásokat, és elkértem a poharat, amiből ivott meg a kendőt, amibe vécézés után a kezét törölte. És így megláttam, hogyan abriktolta meg a kolléganője. Hála az Istennek, róla is le tudtam venni a rontást, azóta jól van, a választásokat is megnyerte, mind a munkában, mind a magánéletben azóta sikeres, és az egészsége is kiváló.

Úgyhogy sokan járnak hozzám segítségért: Munkácstól kezdve Keresztúrig mindenhol, és a beregszászi járásból meg még többen, egyszóval rengetegen hisznek még ebben a népi hagyományban errefelé. Munkácson is van egy ember, aki a rontással foglalkozik, de ő csak a rosszat tudja csinálni, a jót nem. Ő kizárólag fekete mágiával foglalkozik, arra, hogy levegye a rontást, már nem képes. A javasemberek is különböznek, van, amelyiküknek erősebb az imája, és hamarabb leveszi a rontást, van akinek csak nagyobb erőfeszítéssel és később sikerül, és van olyan, mint ez a munkácsi boszorkányember, aki csak a Sátánhoz imádkozik, és csak rontani képes, de megtisztítani már nem.

– *Hallottam már olyanról, hogy valaki csontokat meg haját ás el, és azzal ront. Ilyennel is gyakran szembesül?*

– Van ilyen is. Jánosiban ez a Margó, aki a város egyik vezetőjének a mindenese, kiment az udvarra, és egy nagy csomó haj – olyan volt, mintha egy skalp vagy egy lenyúzott paróka lett volna – oda volt dobva egy döglött tyúkkal együtt. Azt mondta, eldobták, pedig ezt nem lett volna szabad. Le kellett volna venni róla a rontást a hagyományos eljárással, rögtön engem kellett volna hívni, nekik hozzá se lett volna szabad érni. Azóta, azt mondja, hogy egyetlen tyúk, egyetlen kutya, semmilyen jószág nem marad meg az udvaron. Elmesélte, hogyha megfial náluk a kutya, felfalja az összes kölykét.

Elmentem velük a gáti erdőbe, mert oda dobták a haját, megkerestük. Levettem a rontást róla, de figyelmeztettem őket, hogy bármit is találnak, ami gyanús, kézzel soha még csak meg se érintsék, hanem fogjanak egy nejlon zacskót, fordítsák ki, és csak azzal érintsék, fordítsák bele a zacskóba, kössenek rá görcsöt, és hozzák el nekem, én elvégzem a szertartást, és ima közben elégetem, így hatástalanítom a rontást. Sokat kell imádkozni, Miatyánkot, Üdvözlégyet meg azokat az imákat, amiket mondtam, nagyon sokféle imával lehet csak levenni az ilyen erősen gonosz rontásokat.

– *Vidékiünkön is elterjedt eljárás a vudubabával való rontás? Vagy ez csak egy nyugati fantasy-filmekből átvett sztereotípia, és semmi köze a valódi abriktoláshoz?*

– Ezt a babát egy ember hozta ide. Ajándékba kapta a szeretőjétől és nagyon őrizte. Mikor elmentem kisépni a házát, rögtön felfigyeltem rá, hogy ez a baba milyen negatív erőket áraszt. Ezzel rontotta meg a szeretője, hogy hiába van otthon családja, mindig visszamenjen hozzá az ember. Viszont én soha nem foglalkoztam a fekete mágiával, nem értettem hozzá, nem is próbáltam. De pont akkor mutatták egy tv-műsorban, hogy hogy működik ez a vuduzás. Na, mondom, próbálkozzunk meg vele. Beleszúrtam a kilenc gombostűt, úgy, ahogy kell, egy a fejbe, kettő a szembe, kettő-kettő a kezekbe és lábakba, egy a hasba és egy az ágyékba. Na, mondom, ha nem használ, nem is árt az eljárás, én megcsinálom az embernek. Hála Istennek, sikerült, mert azóta nem csalja meg az ember a feleségét. Igaz, telefonon még beszél

a csábítóval, de amikor az hívja magához, az embert valami visszatartja, elmesélte, hogy valamilyen természetfeletti erő nem engedi, hogy elmenjen a nőhöz.

– *Milyen szerelmi kötések élnek még a beregvidéki hagyományokban?*

– Muzsalyban él egy házaspár, az asszony virágoskertek gondozásával foglalkozott, a férje pedig a magyarországi konzulátuson dolgozott vezető beosztásban. Már nagy lányuk volt, éppen akkor gyermeket várt. De állandóan betegeskedtek. Kiderült, hogy az apjának volt egy szeretője Magyarországon, és az adott neki mindenféle ajándékokat, amin rontás volt. Ezeket az ember hazahozta a feleségének meg a lányának, és ebből lett a baj. Mikor eljött a kislány, letekertem, kártyát vetettem, mondtam neki, hogy nagy bajban van a család, de főleg az apja, és ha jót akarnak maguknak, holnap hozza ide az apját is és az anyját is. Másnap el is jöttek. Letekerem az apját. Nagy, magas férfi volt. Elkezdek neki kártyát vetni, hát látom, hogy mi van. Kérdezem tőle: ugye, Vologya, neked nőd van az asszony mellett? Az ember majd összerogyott a meglepetéstől, hogy én ezt tudom, de nem volt hajlandó semmit válaszolni, mert a szobában volt a lánya meg a felesége is. Hiába kérdeztem tőle, hogy hívják a csábítóját, egy mukkot se szólt. Na, mondom, nem is kell, látom én az igazságot, mindjárt megjósolom, ki az a rongy asszony. Le is toltam rendesen az embert, hogy vetemedhet ilyesmire valaki, akinek kedves, derék felesége és várandós lánya van? Hisz neki már a családjának kellene örülni és annak, hogy nemsokára nagypapa lesz.

Nézem én a kártyát, hogy meglássam, mi a neve a nőnek, hát pont bejön a testvérem, akit Margitnak hívnak. Kérdezem az embert, hogy hívják a testvérét, mert most vettem a családjukra kártyát, hát mondja, hogy Mártának. Erre pont átjön Manyi néni, az Mária. Na, mondom, három a magyar igazság, ha jóslás közben megjelenik három M-betűs név, akkor biztos, hogy a te szeretőd neve is M-el kezdődik. Máriának hívják, mondja az ember. Nem tudom, hogy jött ez az agyamba, de rögtön felkiáltottam: piszkos kubai némből! És valóban, azt mondja az ember, tényleg kubai származású az asszony, de már jó ideje Magyarországon él. Na, mondom az embernek, azonnal kezdjen el vetkőzni, zoknitól kezdve gatyáig mindent

vessen le. Mondom, ne féljen, itt az uramnak a ruhája a szekrényben, hiába meghalt rég, én nem dobtam ki, felvesz majd abból valamit, míg hazamegy, csak vessen le mindent. Mert az a nő megrontotta a ruháját. Még azt is megparancsoltam az embernek, hogy ne hagyja a feleségének, hogy kimossa a piszkos ruháját, hanem csomagolja be neki egy zacskóba, és vigye el nála, ő majd kimossa. Úgy rontották meg, hogy megittatták vele a rontást. Az ember elvitte a bort a nőnél, az beleöntötte a menstruációját, és azzal rontotta meg. Mikor levettem a rontást, felment az ember a nőhöz, megint vitt bort. Egyszer csak jön a nő barátnője, nyomja a férfi kezébe a poharat, hogy igya meg. Na, azt mondja az ember, én ezt nem iszom meg, cseréljük ki a poharat, és te idd meg az én boromat. De a nő nem volt hajlandó beleinni, és így már a férfi számára is nyilvánvaló volt, hogy igazat mondtam neki. Azóta még csak látni sem akarja azt a nőt, és boldogságban, békességben él a feleségével.

A legtöbb szerelmi kötést menstruációval végzik, lehet kávéba, borba, teába önteni, és ha azt egy férfi megissza, rögtön beleszeret, és nem lesz képes soha elhagyni azt a nőt.

– *Ezeket a rontásselhárító praktikákat kitől tanulta?*

– Flóra nénitől, aki ungvári lakos.

– *Flóra néni magyar volt?*

– Magyar volt a nemzetisége, de mivel Ungvárra ment férjhez, oroszul is beszélt.

– *A szertartásokat magyar nyelven végezte?*

– Igen.

– *Meg tudná nekem mondani, hogy melyik néptől ered ez a hagyomány?*

– Ezeknek a hiedelmeknek, a rontásnak és a népi gyógyításnak évszázados hagyománya van. Ugyanúgy jelen van a magyaroknál, mint minden európai népnél. Az ukránok is alkalmaznak ilyen módszereket, és náluk is nagy szerepet tulajdonítanak a rontásoknak, ha lehet így mondani, talán ők még fogékonyabbak a magyaroknál mindenféle babonára, és sok esetben a hegyi ukrán lakosság, a ruszinok, huculok jobban hisznek a javasasszonynak, mint a körzeti orvosnak.

Viszont azok a módszerek, amelyeket én és a Beregszászi járás általam ismert javasasszonyai alkalmaznak, saját, évszázados, ha nem évezredes múltú magyar hagyományból erednek. Persze lehet, hogy az eltelt századok során keveredtek és beolvadtak egyes szláv elemek, de ha ez meg is történt, nagyon régen lehetett, mert amit én alkalmazok, azokat a módszereket ismerte Flóra néni is, aki a nagyanyjától tanulta, aki szintén magyar asszony volt, úgyhogy abban biztos vagyok, hogy ez több száz éve egy és ugyanazon hagyomány, egyedi, kárpátaljai magyar hiedelem. Olvastam ugyan ukrán nyelvű könyvet is ebben a témában, de ott az igék, imák, egyszóval az egész hagyomány sokban különbözik a mienktől.

Annyit tudok csak mondani végezetül, hogy aki hisz Istenben, és olvasta a Bibliát, az tudja, hogy létezik a Sátán és vannak gonosz, természetfeletti erők, amik megkísértik az embert. Ez a Bibliában is benne van. Sajnos sokan átpártolnak ezekhez a gonosz hatalmakhoz, és az Ördög segítségével próbálnak valamit megszerezni maguknak, vagy ártani más embereknek. Azokon, akik embertársaik gonoszságának esnek áldozatául, azokon segíték én. És nem mindenféle törzsi varázsigével, hanem a Jóistenhez való imával és olyan rítusokkal, amelyeknek a Beregvidéken évszázados hagyományuk van.

Beszélgetés egy olyan emberrel, aki állítása szerint több esetben tapasztalta saját bőrén a rontásokat

– *Hisz Ön a babonákban és a rontásban?*

– Persze, amióta a saját bőrömön tapasztaltam.

– *És ez mikor kezdődött?*

– Először gyerekkoromban történt, amikor az ellen próbáltak tenni, hogy ne jussunk egyről a kettőre.

– *Ezt hogy érti? Anyagilag? Olyan rontást adott valaki önökre, hogy gazdaságilag ellehetetlenedjenek?*

– Igen.

– *Kérem, beszéljen erről bővebben, hogy is történt!*

– Ez általában az irigység miatt szokott megtörténni, mert az egyik embernek jobban megy a szeker, mint a másinak, és ez a másik irigykedik ahelyett, hogy tenne azért, hogy ő is elérje, amit az irigyelt személy.

– *És tudja, hogy ki csinálta ezt a rontást?*

– Tudom. Elég közeli kapcsolatban álltunk, de név szerint nem szeretném megemlíteni.

– *És hogy sikerült megszabadulni ettől a rontástól?*

– Ismerek néhány olyan személyt, aki ezzel foglalkozik, vagyis javasasszonyt.

– *Hogyan dolgoznak ezek a javasasszonyok, hogyan veszik le ezt a rontást?*

– Több fajtája van a levételnek. Valaki gyertyával próbál a rontástól megszabadítani, valaki tojással.

– *A gyakorlatban hogy működik ez?*

– Például gyertyát csepegtet egy tálba, amiben víz van, és vékony hártya keletkezik rajta. Mondjuk ez számomra nem mutatott semmit, de aki csinálta, az elég sok mindent ki tudott következtetni belőle.

– *Ez is valamilyen jóslás?*

– Ez nem jóslás, csak egyszerűen megszabadít az ártó szándéktól.

– *Közben imádkozott, vagy mit csinált?*

- Alapvetően mindenki imádsággal veszi le az átkot.
- ***És magyar nyelven imádkozott?***
- Előfordult, hogy ukránul vagy éppen oroszul is, de leginkább magyar nyelven szoktak imádkozni a kárpátaljai javasasszonyok.
- ***Fel tudja idézni, hogy milyen imádságokat mondott?***
- Egyszerűen kéri Istent vagy Jézust, hogy segítsen. Ezek nem sablonos imák, amit általában a templomban használnak.
- ***Akkor külön imák vannak?***
- Külön imák is vannak, meg olyanok is, amit csak akkor találnak ki.
- ***Fel tudna idézni egyet?***
- Nem, mert elég halkan mondják.
- ***Milyen rontástípusok vannak, és milyen tárgyak szükségesek hozzá?***
- Sokféle. Például azért, hogy ne haladjon előre az ember, bármit feldobhatnak az udvarra, vagy a lakásban otthagynak valamit. Vagy vízzel is ronthatnak, ha belelép az ember. Nem sima vízről beszélek, hanem halottas vízzel rontanak, és akár mormolnak hozzá valami ártó szándékú imát.
- ***Akár egy bögre víz is lehet rontás, ha elmondjuk hozzá a megfelelő imát?***
- Igen, ha ártó szándékkal mondják. Láttam már a saját udvaromon is, hogy békák, döglött madarak voltak feldobálva.
- ***Döglött állatokat löknek fel az áldozat udvarára?***
- Előfordul az is, de általában olyan tárgyakat használnak, ami nem szembetűnő.
- ***Hányszor rontották meg eddig önt?***
- Eddig ötnél tartok.
- ***És milyen rontás volt magán? Gazdasági volt mindegyik?***
- Ebből néhány gazdasági, és volt olyan, hogy egy hölgy meg akart szerezni magának, és ezért bocsátott rám rontást, szerelmi kötést.
- ***Lehet ezt érezni? Mit érez az ember olyankor, amikor meg van rontva?***
- Aki nem jártas benne, az nem érzi meg, csak egyszerűen azt tapasztalja,

hogya nem sikerül semmi. Én ilyenkor olyan személyhez fordulok, aki segít. De én már megérezem, hogyha rontás van rajtam.

– *De hogyan érzi meg?*

– Úgy, hogy például kiver a hideg, de ez lehet, hogy csak rám vonatkozik.

– *Egy átlagos ember csak azt gondolná, hogy ezek egy egyszerű influenza tünetei. Honnan tudja ön, hogy ez mégsem megbetegedés, hanem valami más?*

– Úgy, hogy én már rengeteg mindent átéltem, szellemmel is találkoztam, és tudom, hogy milyen az, amikor valamilyen természetfeletti hatalom áll a dolgok háttérében.

– *Kérem, meséljen erről a szellemlátásról!*

– Hát, ez (katonai) szolgálat alatt történt, mert én olyan helyen szolgáltam, ahol szellemek kísértettek, és ez be volt bizonyítva, ezt nem csak én tapasztaltam, hanem mások is.

– *De mégis hogyan tapasztalták a szellemek jelenlétét?*

– Például egyszer holdvilágban sétáltam, őrzáraton voltam, és akkor hallottam, hogy valaki jön a hátam mögött, kopogott a cipője. De amikor hátranéztem, nem volt ott senki. Aztán, amikor újra elindultam, megint kísért a hang, de ha megfordultam, semmit nem láttam. Ekkor elkezdtem szedni a lábam, és a hang is gyorsabban jött utánam. Beértem a laktanyára, becsaptam az ajtót, és egy koppanást hallottam, mintha valami nekicsapódott volna az ajtónak.

– *Nem lehetséges, hogy az ön lábbelije adta ki ezt a hangot, vagy esetleg visszhang volt? Egyébként a szellemek hogy csapódhatnak az ajtónak? Én eddig úgy gondoltam, hogy át tudnak menni rajta...*

– Visszhang nem lehetett, mert nem volt visszhangos az a terület. Az meg, hogy nekicsapódott, nem tudom, hogy miért volt, lehet, hogy azért, mert bent világos volt, és azért nem követett tovább. Egyébként én hallottam a saját cipőm kopogását is, éppen ezért volt fura, mert két cipőt hallottam, az enyémet és valaki másét is a hátamnál.

– *Ezek a szellemek képesek arra, hogy fizikailag bántalmazzanak egy élő*

embert, vagy csak mentális hatással lehetnek ránk?

– Hallottam már olyat, hogy fizikailag is képesek ártani, de leginkább csak mentálisan, én az ilyen mentális hatásokat, a szellemjelenléteket és a rontást már megérezem.

– ***Amikor látta a szellemeket, sikerült elűzni őket?***

– Én nem láttam a szellemeket, csak tapasztaltam a jelenlétüket. Hát nem tudtam elűzni, de valahogyan védekeztem ellene. Imádsággal.

– ***Istenhez imádkozott?***

– Természetesen.

– ***Amikor úgy érzi, hogy meg van rontva, elmegy a javasasszonyhoz. Ezután mi történik, hogyan néz ki a gyakorlatban egy ilyen rontáslevétel?***

– Először is, ahogy mondta, elmegyek a javasasszonyhoz, elmondom neki, hogy nem érzem jól magam, hogy semmi nem úgy sikerül, ahogy elterveztem, hogy úgy érzem, mintha összeesküdött volna ellenem a világ. Azután a javasasszony mindig kártyát terít, először is mindig tarot kártyából jósol, és megpróbálja körülírni azt a helyzetet, amiben vagyok, és azt a személyt, aki megrontott, és azt a dolgot, amin a rontás van. Aztán pedig megpróbálja levanni az átkot. Ezt az én esetemben legtöbbször tojásgörgetéssel teszi.

– ***És mit tud arról, hogy hogyan lehet megelőzni az ilyen rontásokat? Talizmánokkal?***

– Alapvetően nekem ez a javasasszony egy brosstút adott.

– ***Hogy érzi, használ ez a bross?***

– Nem tudom, ezt még nemrég kaptam, azóta nem történt semmi ilyesmi velem. De a házat például másként kell megvédeni. A lakást vagy házat, ahol az ember él, tehát az épületet körbe kell hinteni cukor, só és mák keverékével. És ezzel az udvart is meg kell hinteni. A javasasszony szerint ez arra szolgál, hogy ne fordulhasson elő, vagy ne ismétlődhessen meg az emberen a rontás.

– ***Tudna nekem olyan történeteket mesélni, amikor valakit megrontottak?***

– A saját történetemet tudnám elmesélni, mert alapvetően ebben a dologban

addig nem hisznek az emberek, amíg a saját bőrükön nem tapasztalják a rontások ártó hatását. Előfordult már velem például, hogy olyan dolgokat találtam az udvaron, ami nem illett oda: szárított béka vagy valami hajcsomó, hajfürt vagy egyszerűen egy darab madzag meg ilyenek, csomóra kötve. Ezek mind ártó szándékkal odatett rontások voltak.

– *A szellemmel való találkozásáról mesélne egy kicsit bővebben?*

– Nem láttam, csak éreztem a jelenlétét és érzetem a veszélyét.

– *Elmondása szerint a katonaságnál több ilyen történetet hallott, amikor mások találkoztak vele. Ezeket megosztaná velem?*

– Eleve az egy elátkozott hely volt. A második világháború alatt katonakórházként funkcionált az az épület, és sok olyan történetet hallottam, hogy azért is elátkozott az a hely, mert temetőre építették, katonák fejfa nélküli sírjára, és ezek járnak vissza kísértetni, mert nem tudnak megnyugodni. Hallottam olyat is, hogy fehér kutyák és fehér ruhás nők szaladgálnak az épület tetején. Az egyik tiszt rá is lőtt a kutyára, de a kutya beszaladt a falba, a tiszt lelőtte az összes cserepet a tetőről, de a kutya egyszerűen eltűnt. Hallottam egy olyan történetet is, a Luca-napról, ami elég híres dolog, régi magyar hagyomány, sőt nemcsak magyar, hanem a világ bármely részén ismerik ezt a hagyományt szerintem. Itt, Ukrajnában, a hegyekben hallottam, hogy egy kiszáradt kút körül ugráltak, táncoltak idős nénik meg fiatalabbak is Luca napján, meztelenül. És aki meglátta őket, megölték, mert ezek boszorkányok voltak.

– *Akkor ez eléggé veszélyes dolog. A szellemek is meg tudnak ölni egy embert?*

– Hát szerintem ez inkább már ilyen paranormális dolog. Alapvetően élő embert nem tudnak megérinteni, csak mentálisan tudják őket kikészíteni, vagy esetleg örületbe kergetni, és ezáltal öngyilkosságra rávenni. De például tárgyakat el tudnak mozdtítani a helyükről a szellemek.

– *Ön tapasztalt már olyat, hogy egy szellem valamilyen tárgyat megmozdított?*

– Igen. Legalábbis volt olyan eset, amikor erre gyanakodtam. Egyszer éjszaka az alakulatomnál őriztem a kaszárnnyát, és azt vettem észre, hogy a fejem fölött a csillár erőteljesen himbálódzik, és mellettem a bejárati ajtó teljesen kinyílt.

– ***Miből gondolta, hogy ezt egy szellem csinálta?***

– Először is, az a hely, ahol szolgáltunk, nem volt huzatos, és egyébként is nagyon sok szellemekről szóló mendemondát hallottam. Plusz közrejátszott az is, hogy én már régebben, gyermekkoromban is tapasztaltam, hogy igenis léteznek ilyen dolgok. Akkor volt még egy másik eset is a szolgálatom vége felé. Egy fiatal katona őrizte a fegyverraktárt, és semmi baja nem volt. Még búcsúlevelet sem hagyott, semmilyen párkapcsolati vagy családi problémája nem volt, egy életvidám, életerős fiatalember volt, és az éjszakai őrség során teljesen megmagyarázhatatlanul főbe lőtte magát. Szerintem mentálisan vette erre rá egy szellem, de azt sem tartom kizártnak, hogy az idősebb katonák molesztálták, és ezért történt, de annyi biztos, hogy régen azon a területen, mint már mondtam, temető volt, és a közelben volt egy kolostor is, ami már nem áll fent, és állítólag ott is nagyon sok öngyilkosság történt. Ezért lehetséges, hogy az öngyilkosok szelleme, mivel nem tudott megnyugodni, visszajött, és mentálisan nyomást gyakorolt a katonára, hogy ő is végezzen magával.

– ***Mesélte, hogy gyermekkorában is tapasztalt ilyesmit. Kérem, részletezze!***

– Régebben volt olyan, hogy eléggé jól ment nekünk, szóval anyagilag jobban álltunk, mint mások, és ekkor elég megmagyarázhatatlan dolgok történtek. Valószínűleg irigységből ártottak nekünk. Azelőtt építettünk egy műhelyt, ami masszív, stabil volt, és akkor két év múlva hirtelen összedőlt, egyik pillanatról a másikra. A cicánk, ami abban az időben volt, bement abba a műhelybe, és úgy kellett kihozni, mert ahogy beszaladt, láthatott vagy érezhetett valamit, amitől halálra rémült, a macskák egyébként is fogékonyabbak az ilyesmire. Ahogy beszaladt, elkezdett eszementen nyávogni, reszketni, azért mentünk ki, mert azt hittük, hogy valami idegen kutya feljött az udvarra, és az tépi, de láttuk, hogy egyszerűen csak vonszolja magát az ajtóhoz, ami ki volt nyitva, de nem tudott rajta kimenni.

– ***Akkor Ön szerint igaz, hogy egyes állatok, mint például a hiedelmek által***

mágikus erővel felruházott fekete macska, képesek megérezni a szellemek jelenlétét és a rontásokat?

– Igen. Megérik a rosszat.

– De én arra célzok, hogy Ön szerint vannak-e olyan állatok, amelyek fogékonyabbak az ilyesmire más állatoknál? Például lehetséges-e, hogy egy macska jobban érzékeli a természetfeletti dolgokat és a rontást, mint mondjuk egy hal?

– Gondolom igen, mert a régi mondákban, a népmesékben is van a boszorkányoknak egy fekete macskájuk, meg persze a filmekben is, és más népeknél, például Egyiptomban, a fáraók korában is a macska kultikus állatnak számított.

– Ha már a filmeket említi, Ön szerint mennyiben hasonlít és miben tér el a valóságtól a filmbeli rontás? A Harry Potterben vagy a Bűbájos boszorkákban látott rontások és kuruzslások mennyiben hasonlítanak arra, amit például ön is tapasztalt a való életben?

– Az, hogy seprűn repülnek, meg hasonló, szerintem csak mese, sztereotípiák. De egyvalami ugyanaz: az ártó szándék, és ezt tartom a legfontosabbak. A filmekben is ugyanaz vezeti az ilyen embereket és boszorkányokat, mint ahogy a valóságban, a gonoszság. Csak a filmekben az eladhatóság kedvéért kiszínezik ezt, hogy érdekes legyen, a való életben pedig ez egyáltalán nem érdekes, hanem inkább azt mondanám, hogy félelmetes.

– Ön szerint a Beregszászi járás településein is vannak ilyen hagyományos, nem seprűvel közlekedő, de ártó szándékú boszorkányok?

– Természetesen. És a seprűn járáson kívül a másik különbség, hogy bár nálunk is eléggé jártasak sok mindenben, de a fekete mágia hagyománya nem olyan erős, mint ahogy azt például az amerikai filmekben bemutatják.

– Nálunk akkor inkább a fehér mágia honos?

– A fehér mágia abban különbözik a feketétől, hogy az jó szándékú, gyógyításra használatos, ellenben a másik ártó szándékkal történik.

– *Fehér mágiával Ön is próbálkozott már, vagy ehhez különleges képesség szükséges?*

– Maga a gyógyítás veleszületett adottság. Nem úgy történik, hogy egy napon fogom magam és elkezdem gyakorolni, hanem ez úgy zajlik, hogy át kell ruházni egyik emberről a másikra ezt az adottságot. Például sok esetben egy látó- vagy javasasszony átadja egy nőrokonának, lányának, unokájának ezt a hatalmat, úgymond átruházza rá. Olyat is hallottam, hogy az unoka nem is tudott erről. Az egyik ismerősöm mesélte, hogy a nagymamája javasasszony volt, és amikor már nagyon öreg volt, egyszer behívta az unokáját a szobájába, és csak annyi történt, hogy megfogta a kezét, és attól a perctől kezdve a lány furcsa dolgokat tapasztalt magán, elkezdett bizonyos dolgokat látni, érezni, amire addig nem volt képes. Később megkérdezte a nagymamát, aki elárulta, hogy milyen „ajándékot” hagyott rá.

– *Maga szerint jó dolog, ha valaki tapasztalja az ilyesmit, vagy jobb, ha az ember nyugodtan éli a mindennapjait, és nem vesz tudomást az ilyesmiről?*

– Attól, hogy valaki nem hisz benne, még létezik. Általában senki számára nem kellemes megijedni vagy félelemben élni például a szellemek jelenléte miatt. Ezért sokan vannak, akik megpróbálnak nem venni tudomást a szellemek létezéséről, pedig vannak.

– *A beszélgetés alapján arra következtetek, hogy ön már jártas az ilyesmiben. Meg tudna különböztetni első látásra egy átlagos embert és egy boszorkányt, meg lehet ezt állapítani rögtön egy emberről?*

– Nem hiszem. Ez nem olyan dolog, ami rögtön lerí egy emberről. Csak az ártó szándék az, ami megkülönböztet egy rontót a másik embertől.

– *És ezt a szándékot csak a rontás után lehet megállapítani?*

– Igen. Mert például még a javasasszony sem tudja százszázalékosan megmondani, hogy ki rontotta meg az embert, ő nem a rontó személyét látja meg, hanem csak körülírja az elkövetőt, csak olyan jegyeket lát, amik jellemzik az adott embert. És persze az indokot, az okot, hogy miért csinálták ezt.

– *Meséljen arról, hogy önt mivel rontották meg öt ízben! Vudubabával,*

döglött állatokkal vagy milyen tárgyakkal?

– Leginkább szokásos tárgyakkal rontottak meg: döglött állat, hajcsomó, leginkább erre volt precedens. De előfordult, hogy egy nő szeretett volna magához rontani, és ő egy szoborral próbálkozott.

– ***A javasasszonytól hallottam, hogy menstruációs folyadékkal is magunkhoz lehet kötni valakit. Ön ezt még nem tapasztalta?***

– Én is hallottam erről, de alapvetően bármivel, még egy hajszállal is meg lehet rontani valakit, ha rá mormolnak arra a tárgyra, amiről azt gondolják, hogy sikerülhet vele megrontani egy személyt. Tudtommal velem még nem itattak menstruációs folyadékot.

– ***Akik rontanak, azok mit mormolnak? Varázsigéket? Vagy egyszerűen csak a Sátánhoz fohászkodnak?***

– Fogalmam sincs, mert nem hallottam, amikor ezt csinálták, csak azt hallottam, amikor a javasasszony levette rólam ezt a rontást.

– ***Amikor a javasasszony leveszi a rontást, az visszaszáll a „feladóra”, vagy a rontóknak semmilyen kára nem származik ebből?***

– Megesik, hogy származik. Egyszer azt javasolták nekünk, hogy rakjunk a gyümölcsösben egy tüzet, és tegyük rá a kaszát, így aki ránk rakta a rontást, szenvedni fog ettől, és rövid időn belül megjelenik nálunk. Így is jártunk el, és fél órán belül megjelent nálunk egy személy, egyik rokonunk, akit senki nem hívott oda, és nem is volt oka odajönni, mert haragban voltunk vele. Így derült ki a rontó személye.

– ***Akkor pusztán ez a szertartás vonzotta oda?***

– Igen. Mert azt mondta a javasasszony, hogy ez fáj annak, aki csinálta a rontást.

– ***Honnan tudhatja a rontó, hogy hová kell mennie, mert feltételezhető, hogy aki ezzel foglalkozik, az több embert is megront. Honnan tudja, hogy melyik áldozata okozza neki a kínokat? Lehetséges, hogy nemcsak a javasasszonyoknak, hanem a rontóknak is van egy olyan különleges adottságuk, amivel más nem***

rendelkezik? Például, ön szerint, ha én most meg szeretnék rontani valakit, akkor én is sikerrel járnék, vagy ehhez is kell egy különleges képesség, ami nincs meg minden emberben?

– Biztos vagyok benne, hogy sikerrel járna. Csak a rontáshoz szükséges dolgokat kell elsajátítani, magát az eljárást, de ezt én nem ismerem, nem hallottam róla. Csak a levételről tudok beszélni, mert ott jelen voltam.

– Akkor, kérem, meséljen a levételről. Például az ön által említett tojásgörgetés hogyan zajlik?

– Az úgy működik, hogy áll vagy ül szemben a javasasszonnyal, becsukja a szemét, és a javasasszony tojással görgeti a testrészeit. Görgeti a tojást és keresztet vet vele a szíve fölé és a kezére is, és közben imádkozik, hogy sikerüljön a dolog. Aztán vesz egy poharat, tesz bele egy kis szentelt vizet, és beletöri a tojást. Abból ő lát olyan jeleket, amit én például nem értek, és akkor abból még jósolni is szokott, általában a rontó személyét írja körül a vízbe ütött tojás alapján.

– Mit tud az eljárás eredetéről? Az ukránoktól vagy a magyaroktól származik a tojásgörgetés hagyománya?

– Ezt pontosan nem tudom, de szerintem, ahogy nálunk létezik, úgy Európában és a világban bárhol létezik, és ameddig vannak rosszindulatú emberek, addig élni fog a rontáslevétel, és ezen belül ez a hagyomány is. Igaz, hogy hihetetlen, de sajnos létezik a rontás.

– A víznek csak a levételben van szerepe, vagy rontani is lehet vele?

– Lehet. Ezt úgy szokták, hogy a vízre rámormolnak valamit, és akkor kiöntik annak a személynek a küszöbére, akit meg akarnak rontani, hogy az figyelmetlenül belelépjen.

– És amikor hajjal rontanak, az a rontó haja, vagy bármilyen műhaj vagy műszőr is lehet?

– Akármi, még egy plüssmackóval is lehet rontani. Engem egy nő egyszer például egy egyiptomi szoborral rontott meg. Ráadásul a lényeg az, hogy ezt az akkori barátnőmtől kaptam, akiről tudom, hogy soha nem tette volna ezt meg velem,

és amint utólag kiderült, ő ezt a szobrot megmutatta a barátnőinek, mielőtt nekem adta volna, az egyik barátnője volt az, aki rámormolt valamit. És sikerrel is járt, mert rövid időn belül szét is mentünk a barátnőmmel.

– *Elég annyit rámormolni, hogy pusztuljon el, aki ezt megkapja, vagy speciális igét mormolnak a rontó személyek?*

– Én erről nem sok mindent tudok. De az, hogy ez a tárgy meg volt rontva, az kiderült, és az is, hogy ki tette ezt.

– *Vudubabával még nem próbáltak rontást rakni önre? Erről az eljárásról mit tud?*

– Nem tudok ilyesmiről. Ez nálunk nem annyira honos. Inkább amerikaiak alkalmazzák tudtommal, nálunk nincs olyan nagy hagyománya, mint a többi rontásfajtának. A vuduzás is a fekete mágiával kapcsolatos dolog, a rontók tüket szúrnak bizonyos helyeken egy babába, aki az áldozatot szimbolizálja. Közben persze valamilyen igét mormolnak. Ennyit tudok az eljárásról.

– *Nálunk melyek a legelterjedtebb rontásfajták?*

– A szerelmi kötés, vagy az arra irányuló rontások, hogy valaki anyagilag vagy fizikailag teljesen leépüljön. Ezt lehet tárgyakkal, igékkel megvalósítani. Olyan is van, hogy kérnek kölcsön valamit, például pénzt, és ha az ember ad nekik, akkor azzal is megronthatják. Itt az a lényeg, hogy elkér valamit, tehát el akar venni valamit, és az, amit elkér, az szimbolizálhatja az egészséget, boldogságot vagy például az ember párját, ha el akarják csábítani. Meg van olyan, amiről beszéltem, hogy a rontó ad egy olyan ajándékot, amin már eleve rajta van a rontás

– *Önöknél a család minden tagja tapasztalt már rontást?*

– Igen. Volt, hogy külön-külön, volt, hogy olyan rontást csináltak, ami eleve az egész családnak szólt

– *Mesélne erről?*

– Persze. Egyszer egyik napról a másikra azt vettük észre, hogy mindenkivel baj történt, egyikünk beteg lett, a másik elvesztette a munkahelyét, a család harmadik tagjával meg olyan baleset történt, ami azelőtt soha. És az otthon tenyésztett

állataink is hirtelen kipusztultak. Ha már itt tartunk, megjegyzem, hogy főleg a tehén az az állat, amit leginkább megrontanak a vidékünkön. Ez azért is van, mert a Kárpát-medencében a tehén évszázadok óta a bőség egyik szimbóluma, ezért ez a legkedveltebb áldozat az állatok között. De megronthatnak más állatokat is, macskát, kutyát, akármilyen általunk kedvelt jószágot, a lényeg, hogy azzal a tulajdonosának hátrányt okozzon a rontó.

– ***Hogyan lehet észrevenni, ha egy állaton rontás van?***

– Tehéneken általában úgy, hogy vagy nem ad tejet, vagy véres tejet ad. A kutyám meg, amikor megrontották, teljesen másként viselkedett, mint azelőtt, mintha kivedlett volna önmagából, szaladt, vonyított, még a gazdáit is támadta. De olyan is van, hogy elpusztul az adott jószág, például volt, hogy az összes baromfink megdöglött reggelre. Pedig nem is volt semmilyen járvány, a faluban senkinek sem pusztult ki a szárnyas állománya. Mindennek csak az a lényege, hogy kárt okozzanak a másoknak, hogy ne tudjon boldogulni, mert például a kutya is a háztartás, sok esetben a család része.

– ***Az állatok szelleme is visszajárhat kísértetni?***

– Igen, ez is előfordulhat. Hallottam a szolgálatban, hogy látták a katonák, hogy valami fehér kutya állandóan ott mászkált, és nem tudták lelőni.

– ***Akkor ez egy szellemkutya volt?***

– Igen. Olyan is volt, hogy az ugatást hallották, de kutya sehol nem volt, csak egy fehér ruhás nő, ami az alakulatban elég ritka volt.

– ***Az, hogy a javasasszonyok idős, fejkendős nénik, valóban minden esetben igaz, vagy ez is csak egy sztereotípia?***

– Nem feltétlenül. Vannak férfiak is, sőt, boszorkánymesterek is, a járásban is van ilyen, de én szerencsére nem ismerem személyesen. Minden boszorkány és boszorkánymester másként csinálja, és a javasasszonyok közül is mindenkinek megvannak azok a jól bevett praktikái, amelyeket a legszívesebben alkalmaz. Az a lényeg, hogy rendelkezzen azzal a tudással és képességgel, ami ehhez szükséges.

– ***Meg tudna még osztani velem valamit a témával kapcsolatban?***

– Igen. Tehát, mint már mondtam, vannak egészségre ártalmas rontások, de ezen belül van olyan is, amit még nem említettem: ez a magzatkori vagy azelőtti rontás, ami születési rendellenességet idéz elő a születendő gyermekeknél. Ezt, ha időben észreveszik, segíthet a javasasszony még a szülés előtt, de csecsemőkorban sem késő.

– ***Egy Down-kóros vagy ne adj’ Isten, rákos gyermekén is segíthetnek?***

– Tulajdonképpen ez is lehetséges. A javasasszony tevékenységét leginkább egy természetgyógyászéhoz hasonlíthatnám, de abban különbözik a kettő, hogy a javasasszonyok továbbvitték a szerzetesek és az apácák gyógyítási hagyományait is, és eleve rendelkeznek egy olyan erővel, ami alkalmassá teszi őket a gyógyításra.

– ***Ez egy pozitív energia, vagy olyan képesség, mint a kézzel való gyógyítás?***

– Igen. Ugyebár Jézus Krisztus is kézzel gyógyította a betegeket. Annak idején a szkeptikusok őt is kuruzslónak és csalónak bélyegezték. Előfordulhat, hogy a mai gyógyítókat is igazságtalanul rágalmazzák.

– ***Akkor, ha jól értem, ön Jézushoz hasonlítja ezeket a javasasszonyokat?***

– Nem azt mondom, hogy ezek Antikrisztusok, de hallottam már olyan csodákról, amelyek hasonlatosak Jézus csodatételeihez. Volt olyan, hogy, akárcsak Krisztus, egy javasasszony is lábra állított egy mozgássérült, toloszékes kisfiút. De hallottam olyat is, hogy szellemek jártak vissza, és a javasasszony segített, hogy megnyugodjon a lelkük, és ne járjanak vissza kísérteni.

– ***Ön szerint mi a hatásosabb betegség esetén, a XXI. századi modern orvostudomány vagy az, ha az érintett felkeres egy javasasszonyt?***

– Az emberek mind a kettőben hisznek, de mivel a modern orvostudomány sajnos még nem tud minden betegséget meggyógyítani, végső elkeseredésükben fordulnak a betegséget okozó rontás megszüntetéséért. Mert az orvosok csak azt tudják gyógyítani, amit látnak, de a megmagyarázhatatlant sajnos nem.

– ***A javasasszony mindenkinek tud segíteni, vagy legalább tanácsot adni, vagy csak azoknak, akik hisznek ebben?***

– A javasasszonyok csak azoknak tudnak segíteni, akik hisznek Istenben, mivel ők Istenhez imádkoznak, tőle kérnek segítséget.

– *Ukrajna elég fiatal állam, nemrég volt itt rendszerváltás. A szkeptikusokon, a régi, kommunista szellemben felnevelt, ateista embereken akkor ezek szerint nem tudnak segíteni a javasasszonyok?*

– Ha odamennek segítségéért, akkor ezek szerint mégiscsak hisznek benne. Aki nem hisz ebben, nem fordul javasasszonyhoz, ráfogja a szerencsétlenségét arra, hogy ilyen az élet.

– *De én hallottam olyat, hogy a javasasszonyhoz nem muszáj személyesen fordulni. Sokan csak fényképeket visznek a megrontott családtagjukról. Bizonyára előfordult, hogy nem hívő emberek képeit vitték oda a családtagok. Ilyenkor mi történik?*

– Nem tudom, szerintem az is elegendő ilyen esetekben, ha a családtagok istenfélő emberek, és hisznek a csodákban és a javasasszony képességeiben.

– *Kapcsolatban állhat maga a rontás és ez a hagyomány az ősi fetisizmussal, tulajdonítanak-e nálunk e hiedelem követői kultikus szerepet például egyes köveknek vagy más bizonyos tárgyaknak?*

– Köveknek is lehet, de ha a nálunk élő, keresztény alapokon nyugvó hagyományról van szó, akkor ide sorolnám azokat a megszentelt keresztek, rózsafüzéreket, amelyek egyfajta talizmánként funkcionálnak.

– *Ki irányítja a rontással kapcsolatos cselekedeteket, a gonosz hatalmakat? A Sátán vagy az Ördög?*

– Alapvetően a rossz szándékhoz az emberek mindig is valamilyen gonosz természetfeletti erőt társítanak, mint például a Sátán vagy az ördögök, esetleg a démonok.

– *Léteznek démonok is?*

– Természetesen vannak. Van erre egy konkrét precedens is. Hallottam egy ismerősömtől, hogy, egy öreg néninek a házából a kéményen keresztül kiugrott egy kicsi, fekete dolog, és az köztudott volt, hogy ez a nő fekete mágiával és rontásokkal

foglalkozott. Úgyhogy szerintem kapcsolatban állnak az ilyen gonosz, ártó szándékú emberek az ördöggel, szellemekkel és démonokkal.

– *Az előbb említett fekete lény, démon hogy nézett ki? Embertestű lény volt, vagy inkább valamelyik állattal mutatott hasonlóságot?*

– Alapvetően olyan volt, mintha egy krampusz lett volna, egy kis fekete koboldhoz vagy gnómhoz hasonlított. Ördög teste volt és patás lábai meg szarva.

– *A médiumokban is hisz? Léteznek olyan emberek, akik látják az álmaikban a jövőt, vagy fel tudják venni a kapcsolatot a halottakkal? Vagy ez a javasasszonyok tevékenységével azonos?*

– Hát, gondolom, van ilyen is. Erre is van magyarázat, ott van például Nostradamus, a leghíresebb jövőmondó. Minden, amit leírt, valóra is vált.

– *Vannak olyan emberek, akik kapocsként működnek a földi és a túlvilág között?*

– A sajtó is tele van ilyen hírekkel, bizonyára nem alaptalanul.

– *Nem lehet, hogy ez csak sajtófogás? Nem hiszem, hogy mindent készpénznek lehet venni, amit az újságok írnak. Ön személyesen még nem tapasztalta, hogy léteznek olyan emberek, akik felveszik a kapcsolatot a túlvilágiakkal?*

– Szerintem van ilyen. A javasasszony, akihez járok, szintén idézett meg szellemet. És azt is lehet túlvilági üzenetnek venni, amikor egy látó megmondja nekünk a jövőt. Lehet, hogy a túlvilági kapcsolatok segítségével tudja megmondani, hogy mi fog a földi emberekkel történni.

Az előbb nem említettem, de most eszembe jutott, hogy kérdezte, hogy mivel lehet rontani. Én akkor elfelejtettem azt, hogy ide tartoznak még az ételek is. Ez ellen úgy lehet védekezni, hogy nem fogyasztunk el mindent, amivel megkínálnak. Ha hagyunk a tányérunkon néhány falatot az ételből, amivel kínáltak, a rontás hatástalan lesz. Legalábbis nekem a javasasszony ezt mondta. De azt sem mondtam, hogy a seprű is nagyon veszélyes tárgy ilyen szempontból. Nagymamám mindig mondta, hogy tehenet vagy bármilyen háziállatot nem szabad seprűvel ütni, mert az

rontásnak minősül. Ha emberekre rosszindulatból rácsapnak, vagy csak megérintenek valakit seprűvel, az nagyon durva rontásnak minősül.

– *Még milyen tárgyakkal tilos érintkezni?*

– Alapvetően csak a seprű ilyen tárgy, ami már eleve rontás veszélyét hordozza, még akkor is, ha nem ártó szándékkal történik a verés, ha csak például a macskát akarjuk vele kikergetni a házból, az is rossz, azt sem szabad.

– *Mesélt arról, hogy a szentelt víznek egyaránt nagy szerepe van az egyházi szertartásokban és a rontáslevételben is. Kifejtené az ezzel kapcsolatos véleményét, észrevételeit?*

– Persze, szívesen. A szentelt víz eleve egy szent anyag, egy olyan dolog, aminek a hatását a görög- és római katolikusok a kezdetektől ismerik. Ha ezt a szent anyagot a megfelelő célokra használjuk, akár csodákat is művelhet. Mert a rontók a gonosz erőket használják, és a szentelt víz pont ez ellen hatásos, úgymond elveszi a gonosz erejét. A legenda szerint még a vámpírok is „allergiásak” a szentelt vízre.

– *A vámpírok, ha jól tudom, az ezüstre és a fokhagymára is „allergiásak” a legendák szerint. Ez utóbbi két anyagot szintén felhasználják a rontásokhoz vagy a levételhez?*

– Tudtommal a nemesfémeknek és a fokhagymának nincs ilyen szerepe. Bár az igaz, hogy láttam már olyan szentelt gyűrűt, ami ezüstből készült, és rontáselhárító funkciója volt, de szerintem itt nem az anyagnak jut az elsődleges szerep, hanem annak az igének, ami bele volt gravírozva, és magának a szentelésnek. Mert ami meg van szentelve, az eleve a rossz ellen van.

– *Manapság újra kedvelt téma, leginkább a filmművészetben, a vámpírok legendája. Ön szerint a XXI. században élnek vámpírok? Ez alatt érthetünk hagyományos értelemben vett vérszívókat vagy energiavámpírokat.*

– Gondolom, vannak, mert vannak olyan folyóiratok, amelyek azt tanúsítják, hogy sajnos léteznek. Alapvetően vérszívók már nincsenek, de energiavámpírok vannak. Olyan is előfordul, hogy valaki nem is tud arról, hogy ő energiavámpír, csak elveszi a mellette lévő ember erejét.

– *Akkor ez a dolog nem kontrollálható?*

– Szerintem nem.

– *Ha már a hiedelemvilág alakjainál tartunk, mit tud a garabonciásokról?*

– Ma már nem igazán hisznek a létezésükben, de a régi magyar hiedelemvilágban nagy szerepük volt. Garabonciás alatt általában vándordíákokat értenek, aki útja közben betér a házakba élelmet kérni, és ha nem adnak neki, vihart vagy egyéb károkat okoz. Tipikusan ártó szándékú, gonosz figura. A boszorkányokhoz hasonlítható. Itt jelenik meg az, hogy nemcsak idős és nőnemű lehet a boszorkány vagy a rontó, hanem férfi is.

– *Ha már itt tartunk, ön milyennek képzei a boszorkányokat? Miben térnek el a mesék és mondák öreg vasorrú bábáitól?*

– Boszorkány bárki lehet. Kortól, nemtől függetlenül. Ez egy adottság, így akár egy tízéves kislány is lehet.

– *De, gondolom, tízéves korukban még nem tudják kamatoztatni ezt az adottságot. Ilyen korban még ritka, hogy valakinek gonosz szándékai legyenek...*

– Nem tudom. De az biztos, hogy előbb-utóbb kiderül az ilyesmi, és akkor használni is fogják ezt az erőt, ha másra nem, pénzkeresésre.

– *A javasasszonyoknak is fizetnek?*

– Az igazi javasasszonyok soha nem fogadnak el pénzt a szolgáltatásukért. Legfeljebb az önként, hálából vitt ajándékokat, például élelmiszert. De vannak olyanok, akik a rontáslevételéért igen borsos árat kérnek. Énvelem is előfordult, hogy egyszer rengeteget fizettem egy javasasszonynak. De akkor halálos rontás ült rajtam. Szó szerint az életemre törtek.

– *Szóval meg akarták semmisíteni fizikailag egy rontás által?*

– Igen. Úgy működött volna ez a dolog, hogy baleset miatt haltam volna meg. Autóbalesetben, vagy elestem volna és kitörtem volna a nyakam, ezt nem tudom.

– *És honnan jött rá, hogy ilyen rontás van magán, még mielőtt megtörtént volna a baj?*

– Úgy, hogy vannak ennek előjelei. De szerintem ezeket a rontásokat csak egy jártas ember ismeri fel.

– *Az előbb szóba került, hogy van, aki borsos árat kér a rontások levételéért. A sajtóban többször láttam már olyan cikkeket, ahol különböző, nem vidékünkön élő javasasszonyok hirdetik magukat. A megszabott ár is szerepel a hirdetésben. Akkor ön szerint ezek nem igazi javasasszonyok, csak nyerészkedők? Kiben lehet jobban megbízni, egy olyan javasasszonyban, aki hirdeti magát, és pénzért fogadja az embereket, vagy abban, aki ingyen és bérmentve segít a rászorulókon, és kevésbé ismert a neve?*

– Természetesen abban, aki ingyen fogad.

– *Ön szerint az ukrán, orosz, ruszin vagy a magyar emberek körében elterjedtebb napjainkban ez a hiedelem?*

– Mindegyik népnél jelen van még ma is. Viszont a legtöbbet ebből az ukránok őrizték meg, ők nagyon vallásos emberek, és náluk szinte mindenki hisz ebben. Amikor katonaként szolgáltam, sokszor keresztülutaztam kis hegyi ukrán és ruszin falvakon, és azt tapasztaltam, hogy szinte nem volt olyan ház, aminek a bejárati ajtaja fölé ne lett volna kereszt festve. Megkérdeztem a helyiektől, hogy mit jelent ez, és elmesélték, hogy ez azt a célt szolgálja, hogy a gonosz erők ne tudjanak bejutni a házba. Ez nem jelenti azt, hogy nálunk kisebb hagyománya lenne ennek, csak azt mondom, hogy ott a lakosság szinte 100%-a máig hisz ebben a hiedelemben, és nálunk ez az arány azért kisebb.

– *Mit tud arról, hogy milyen eredetűek azok az imák és módszerek, amiket a kárpátaljai javasasszonyok használnak? Ukránoktól vehették át, vagy szintiszta magyar eredetű praktikák ezek?*

– Nem tudom. Mondjuk dolgoztam már Magyarországon, de ott nem hallottam arról, hogy él még ez a hagyomány. Vagy kihalófélben van arrafelé, vagy titkolják. Pedig létezik. Valahogy ott mások az emberek, eltávolodtak már a régi hagyományoktól, nem látják meg az igazi értéket, mindenben a fejlett nyugatiakra akarnak hasonlítani.

– *De a Kárpátalján élő magyar javasasszonyok kitől tanulták ezeket a praktikákat? Szláv vagy magyar eredetűek az általuk alkalmazott eljárások?*

– Ez szerintem változó, lehet mindkettőre példa. Én például ismertem egy olyan idős nénit is, aki senkitől sem örökölte és nem is tanulta ezt a mesterséget. Nem is látott azelőtt javasasszonyt, csak egyszer álmában megjelent neki Szűz Mária, és azóta kezdett el ezzel foglalkozni. Úgy tekintett erre, mint egy ajándékra, amit Istentől kapott azért, hogy segíteni tudjon más embereken. És, úgymond, autodidakta módon sajátította el ezt a tudást, saját tapasztalatai és megérzései alapján.

–*Az olyan kultikus helyeken, mint például Máriapócs – de tudok Kárpátalján is olyan helyeket, ahol megjelent egy szent –, hatásosabb egy rontáslevétel? Vagy esetleg előfordulhat az is, hogy elég, ha az áldozat felkeres egy ilyen szent helyet, és ott egyedül imádkozik az Úrhoz?*

– Máriapócsról annyit tudok, hogy ott több csoda is megtörtént. Hogy mi köze van ennek a rontásokhoz, azt nem tudom, lehetséges, hogy azok, akikkel csoda történ ott, és visszakapták az egészségüket, előzőleg azt valamilyen rontás folytán veszítették el. Annyi biztos, hogy az egyház, a hit és ez a hiedelem nem választható el egymástól, mert minden rontáslevételnél az ima, az Istenben való hit játssza a főszerepet.

– *Tapasztalata szerint inkább a görögkatolikusok, a római katolikusok vagy a reformátusok körében elterjedtebb ez a hagyomány?*

– A katolikusoknál, azon belül is a görögkatolikusoknál van jelen a legerőteljesebben ez a hagyomány. De van olyan hívő, aki szerint a két dolog nem fér össze, mármint az istenhit és a népi hiedelem.

– *Ön szerint összefér a kettő? Azok az igaz hívők, akik elhiszik, hogy létezik a Sátán, és képes rosszat tenni a Földön, mert ez a Bibliában is szerepel, vagy az igazán mélyen vallásos emberek csakis a jó hatalmában hisznek?*

– Vannak olyan bigott vallásos emberek, akik szerint az igaz hívők csak Istenben kell hogy higgyenek. De ha jobban belegondolunk, Jézus is kézzrátétellel

gyógyított, és neki sem hittek sokan. Pedig, mint tudjuk, akkor is a szkeptikusok követték el a hibát.

– *Akkor nem tartja kizártnak, hogy Isten gyermeke újra leszáll a földre, vagy már itt is van, lehet, hogy épp egy javasasszony vagy egy látó személyében, akit az emberek ugyanúgy kuruzslónak tartanak?*

– Ezt sem tartom kizártnak. Ha egyszer már előfordult az emberiség történetében, miért ne eshetne meg újra ez a csoda? Hallottam olyat is, hogy egy apácának olyan erős hite volt, hogy egyszerre több helyen is jelen tudott lenni. Például, teszem azt, imádkozott egy itteni templomban, és közben egy másik helyen is jelen volt. Persze nem állítom, hogy én minden ilyen sztorit 100 százalékosan elhiszek, természetesen tisztában vagyok vele, hogy az ilyen hírek nagy része csak mese, amit azért találnak ki egyes emberek, hogy hírnévre vagy anyagi javakra tegyenek szert. És nyilván vannak olyan javasasszonyok és jósok, akik azt mondják, amit az ember hallani szeretne. Mégis merem állítani, hogy vannak ezek között igaz történetek, és hogy létezik a Rossz, és a rontások valóban reális veszélyt jelentenek az emberekre.

– *Hogyan lehet különbséget tenni a nyerészkedők és az igazi javasasszonyok között?*

– Leginkább ott derül ki, hogy kivel volt dolgunk, hogy hogyan folytatódik az életünk. Ha tényleg úgy érezzük, hogy segített rajtunk az illető, akkor semmi kétségünk nem lehet afelől, hogy valódi, isteni hatalommal felruházott gyógyítóhoz fordultunk. De már a szertartásnál is kiderül, hogy valaki komolyan foglalkozik ezzel, vagy csak félvállról vett humbug az egész. Meg persze, mint már mondtam, az igazi javasasszony pénzt soha nem fogad el. Számomra már az is gyanús jel, ha valaki előre megszabott tarifát mond.

– *Sokan fordulnak vidékünkön javasasszonyokhoz?*

– Igen. Van olyan, akinek tényleg szüksége is van rá, mert megrontották, de olyan is akad, aki csak azt szeretné, hogy jobban éljen, mert el van keseredve a nehéz életkörülmények miatt, és így próbál meg kiutat keresni a szegénységből.

– ***Akkor a legtöbben ezzel szeretnék palástolni saját tehetetlenségüket?***

– Nem a legtöbben, de van ilyen is. Sokszor nehéz az embernek beismerni, hogy talán ő a hibás azért, hogy nem boldogul, és van, aki ilyenkor saját hibáit akarja ezzel magyarázni, vagy egyszerűen csak abban reménykedik, hogy egy kis isteni segítséggel könnyebb lesz az élete. De legtöbbször szerintem valós oka van annak, ha valaki javasasszonyhoz fordul.

– ***Körülbelül hány évre előre tudják megmondani a javasasszonyok és jósok a jövőt?***

– Van, aki még azt is meg tudja mondani, hány évig él az ember.

– ***Azt is meg tudják mondani, hogy ki lesz az ember párja, vagy hogy hány gyereke fog születni?***

– Igen. Ezt már nekem is megjósolták.

– ***Miből jósoltak Önnek?***

– Tarotból és tenyérből.

– ***Kávészaccból vagy bélből nem jósolnak Kárpátalján?***

– Nem. Kárpátalján még nem találkoztam olyan javasasszonnyal, aki ezzel foglalkozna. Nálunk ennek a módszernek nincs nagy hagyománya, ellenben a másik két módszert régóta alkalmazzák. De leginkább a kártyát használják.

– ***Volt olyan momentum, ami már beigazolódott a jóslásból?***

– Igen, egyszer például megjósolták, hogy utazás és munkahelyváltás előtt állok, és ez rövid időn belül be is igazolódott. A többit még nem tudom, az még a jövő titka.

– ***A rontáslevétel idején a javasasszonyok böjtölnek. Annak, aki meg van rontva, szintén ezt kell tennie?***

– Nem. Viszont volt olyan, hogy a javasasszony megkért, hogy ugyanabban az időben otthon én is imádkozzak, vele egyszerre. Például megkért, hogy pontban este hétkor mondjam el háromszor a Miatyánkot, és ő is ugyanakkor mondta el a saját otthonában. A kollektív imának évezredek óta ismert a jelentősége és hatékonysága.

– ***Ilyenkor csak ilyen mindenki által ismert imákat kell mondani?***

– Igen. Miatyánkot, Üdvözlégyet, Most segíts meg, Máriát, Hiszekegyet, ilyesmiket.

– *Végezetül mondana még nekem néhány olyan történetet, ami a rontásokról és ezek levételéről szól?*

– Igen. A szülőfalumban történt egy eset, amikor egyszerre nagyon sok család tehenének elment a teje. Rontás által apasztották el. Erre gyanakodván néhányan összefogtak, kimentek éjfélkor a legelőre, és régi sulykolókkal, amivel a ruhát mosták annak idején, azzal elkezdtek verni az itató vizét. Akkor az a néni, aki megrontotta a csordát, néhány napra eltűnt. A falubeliek már arra gyanakodtak, hogy meghalt, mivelhoggy egyedül élt. De utána mégis előkerült a néni, és tele volt kézöld foltokkal. Az emberek mondták, hogy amikor jöttek vissza a legelőről, láttak arra szaladni a fekete kutyát, ami úgy vonított, mintha legalábbis veszett lett volna. Az történt, hogy ahogyan ők a sulykolóval verték a vizet, a rontás visszaszállt, és a boszorkány a saját bőrén érezte a verést.

– *Akkor a rontók és boszorkányok képesek állati alakot ölteni?*

– Előfordul. Leggyakrabban kutyába szállnak.

– *Mit javasolna azoknak, akik szeretnék megelőzni a rontást?*

– Először is azt, hogy higgyék el, hogy létezik ez a dolog. Ha nem ismerjük fel a veszélyt, nem tudunk hatásosan védekezni. Másodszor azt ajánlanám, hogy ne bízzanak meg vakon minden emberben, főleg az álszent és mézes-mázos emberekben, mert leggyakrabban az ilyenekben van ártó szándék. Aztán pedig, ha úgy érzik, hogy nem sikerülnek a dolgok, ha rossz a közérzetük, és hirtelen gyülemlenek fel az anyagi, magánéleti vagy egyéb gondok, ne féljenek és ne szégyelljenek segítségért folyamodni egy javasasszonyhoz. Gondoljanak arra, hogyha nem használ, nem is árthat.

Végezetül pedig azt tanácsolnám, hogy féljék az Istent, és próbálják meg neki tetsző módon élni az életüket.

**Látogatás a benei Mónus Lászlónál,
vidékünk legelismertebb dróttekerőjénél és természetgyógyászánál**

Mónus László nevét Kárpátalja valamennyi településén ismerik. Nemcsak a magyar vidék emberei fordulnak hozzá segítségért, hanem a hegyvidékein élő ukrán, orosz és ruszin lakosság is. Látogatásom során tapasztaltam, hogy sokszor napokat kell várni arra, hogy bejussunk a mesterhez. Jómagam a szerencsések közé tartozom, hiszen „mindössze” négy és fél órát álltam sorba. A helyiek elmondása szerint ez a legkevesebb, hisz van, hogy 10 autó is áll a ház előtt még az esti órákban is. Mónus László elmondása szerint naponta átlagosan 25–40 látogatót fogad.

Ezek hallatán még inkább felmerült bennem a kérdés: mit tud ez az ember? Egyáltalán mi is a foglalkozása? Orvos? Jós? Természetgyógyász? Szellemlátó? Javasember? Hipnotizőr?

Amikor sikerült bemennem hozzá, kedvesen fogadott, nem volt ellenvetése a diktafon használatával kapcsolatban, és szívesen válaszolt minden kérdésemre.

– *Mi az a rontás, és mióta élnek az ezzel kapcsolatos hagyományok a Beregvidéken?*

– Amióta az emberiség létezik. Itt nincsen olyan, hogy kezdet, mert ennek az egésznek az a kiindulópontja, hogy az emberi agy összekeveri a természet erejét és rezgéseit, és így működik. Tehát, mióta az emberi agy gondolkodik, azóta van a rontás. Az állat, mivel nem tud gondolkodni, nem tud rontani. Holott az ember is egyfajta állat. Hús, vér, csont az összetevője, mint egy állatnak, csak az agyával kapcsolatban vannak eltérések, mert az ember gondolkodik. Vannak törvényszerűségek, amik éltetnek, és vannak törvényszerűségek bizonyos rezgésekben, oroszul mondva „kolibányije, vibráciji, császtoti...” A gondolatunk is egy láthatatlan valami. Ebből kifolyólag a rossz gondolat már rontás, a jó gondolat pedig áldás.

– *Akkor bárki képes rontani?*

– Tulajdonképpen a rosszmájúsággal, rossz gondolatokkal igen. Ez a rossz gondolat és rosszmájúság a rontás, mert minden jelent valamit. Az egyes rezgéseket

el lehet rontani egy másik rezgéssel. Ez egy hatalmas, nagy kiterjedésű, borzasztóan szerteágazó rontás. De mindennek megvannak a maga feltételei.

A rontás szót nem csak mágikus értelemben használjuk. Például, ha valamit megeszünk, és fáj a gyomrunk, akkor is azt mondjuk, hogy elrontottuk a gyomrunk. És ez így is van, a rontás irányulhat önmagunk ellen is. Bármit, amit a saját szervezetünk ellen teszünk, ugyanúgy rontásnak lehet nevezni. Tehát minden rontás, ami elront valamit, valaminek a működését. Mert mindennek megvan egy természetes működése, és pozitív vagy negatív irányultsága. A negatív a romboló, fékező, blokkoló, akadályozó rezgésekben nyilvánul meg, ez tönkretesz valamit. Például egy rossz hír elronthatja a kedvünket, rossz hatással lehet ránk úgy, hogy senki hozzánk sem ért.

A rontásokhoz tartozik, ha megrontják a tehenet, hogy az nem ad tejet, de bármilyen szemmelverés is, mert ez úgy van, hogy az az ember olyan rezgéssel rendelkezik, hogy a szeme blokkol, rombol, és ezáltal hatással van a gyengébbre.

– ***Tehát csak a gyengébbekre hat a rontás?***

– Igen. Csak egy gyengébb idegrendszerű ember rontódhat meg, aki mentálisan gyengébb magánál a rontónál. Az erősebb nem.

– ***A rontáslevételt bárki elvégezheti, vagy különleges adottság kell hozzá?***

– Alapvetően igen, aki ismeri az adott módszert. Mert különböző rontásokat különböző módszerekkel kell levenni.

– ***Ezeket a módszereket bárki megtanulhatja?***

– Gyakorlatilag igen. Más eset, ha például a családban van egy gyengébb idegzetű gyermek. Lehet, hogy van 3–4 gyermek is abban a családban, mégis csak ő verődik meg: felsír, nem eszik, nem alszik, tehát megverődött valakitől, de csak az a gyerek, akinek gyenge az idegrendszere, az fogékonyabb az ilyesmire.

– ***Hogyan lehet ez ellen védekezni?***

– Erős idegrendszerrel. Ez az egyetlen dolog, ami megvéd minket mindenféle negatív ráhatástól.

– ***Ha már valakit megrontottak, akkor milyen módszerekkel lehet levenni ezt a rontást?***

– Jaj, hát erre nagyon sokféle módszer van. Például viaszt öntenek, vagy szenteltvízzel is levehetik. Elég egy fél deci szenteltvíz egy nagy pohár vízbe, és akkor vagy kilenc gyufát vagy szenet dobna bele, tehát olyan dolog kell, ami ég, és amikor ég, akkor azt kell mondani, elképzelni, hogy minden negatív dolog, ami rossz energia, ugyanúgy elég, ahogyan az a gyufa. Mert a rossz, negatív gondolat hatalmas pszichológiai fegyver. Minél több a negatív, blokkoló, romboló erő, annál nehezebb lesz az a gyufa, mert annak nehéz súlya van, és ha a vízbe dobjuk, nem marad a felszínen, mert ez a súly lehúzza a pohár aljára. Ilyenkor ki kell önteni a pohár tartalmát, hogy az a rossz szándék, negatív erő, maga a rontás semlegesítődjön. Ahogy a kiöntött víz nem jön többé vissza a pohárba, ugyanúgy távozik a rossz gondolat és ártó szándék is. Addig kell ezt a műveletet végezni, amíg a vízbe dobott szén vagy gyufa nem marad a felszínen, mert ez azt jelenti, hogy a negatív energiák súlyától megszabadult. Csak ekkor szabad megkenni vele a gyermek homlokát, kezét és egyéb testrészeit. Ez semlegesíti a rossz rezgéseket, a gyerek tíz percen belül abbahagyja a sírást, pár perc múlva enni kér, még vagy tíz-tizenöt perc múlva el is alszik, holott azelőtt akár ezer ember sem tudta volna elaltatni, akár ezer ember sem tudta volna megetetni, akár ezer ember sem tudta volna elhallgattatni, hogy ne sírjon. Tehát azt lehet mondani, minden rontás arra irányul, hogy felborítson valamilyen természetes állapotot, elrontson valamit. Nincs termés, ha arra irányul a rontás, megbetegszik egy állat, ha arra irányul az ártó szándék.

Teheneknél gyakori, hogy nem adnak tejet, vagy piros, véres vagy zöld tejet adnak, de olyannal is találkoztam, hogy fekete tejet adott a tehén, vagy büdös volt a teje, vagy zsírtartalma nincs a tejnek, vagy a tehén nem engedi megfejni magát, vagy nem szaporodik, egyszóval felborult azelőtti, úgymond normális vagy természetes állapot, megzavarták, elrontották a rendet, a harmóniát. Egyszóval minden, ami a természetes, normális folyamatot megzavarja, az rontás. Maga a *rontás* szó is azt jelenti, hogy valami nem úgy működik, ahogy kell, el van valami rontva. És elrontott

állapotban már nem fog működni semmi, legyen szó egy hűtőszekrényről – ha elromlott, nem hűt – vagy akár egyik szervünkről. Mert az ember minden egyes sejtje rendelkezik egy bizonyos funkcióval. Meg van határozva, hogy mi a máj, a vese, az epe stb. feladata a szervezetben, és ha egy baktérium, vírus, vagy bármi közbelép, és felborítja a szervezet egy kicsi alkatrészének a működését, az egész gépezet, az egész szervezet elromlik. A legfontosabb, amit tudnunk kell, hogy a világegyetemben minden mindennel összeköttetésben, kölcsönhatásban van, minden kis sejt vagy molekula befolyásolja egy sor másiknak a működését. Ezért tudnunk kellene, hogyan védjük meg a szervezetünket nemcsak a mások által végzett rontástól, hanem saját magunktól is. És ezalatt legfőképpen a táplálkozást emelném ki, valamint a lelki harmóniát, mert ahogy mondani szokás, ép testben ép lélek. Én januárban múltam 62 éves, de nem cserélném el a testem egy húszévesssel, mert a mai világban ő már érkezett elrontani a saját szervezetének működését, én pedig igyekeztem megóvni és egyensúlyba hozni a testemet. Neves nyugati egyetemek tudósai bebizonyították, hogy egyes emberi szervek úgy vannak megalkotva, hogy 450–650 évig képesek ellátni a funkciójukat. Az emberek zöme ennek ellenére még a 80 éves kort sem éli meg. És ha az okokat keressük, nemcsak más emberek ártó, gonosz szándékát kell megemlíteni, hanem a saját felelőtlenségünket is. Mivel nekem orvosi diplomám van, és természetgyógyászként is tevékenykedek, mindenkit, aki hozzám jön, ellátok jó tanácsokkal, hogyan őrizze meg az egészségét. Azonban sokszor ez nem csak az emberen múlik, hiszen az egészséges életmóddal sem védhetjük meg magunkat a gonosz emberek ártó szándékától, rontásaitól. Ilyenkor olyan szakemberhez kell fordulni, aki a megfelelő módszerekkel le tudja venni a rontást, és vissza tudja állítani a szervezet természetes működését.

A rontásokat különböző kategóriákba lehet sorolni. Ezeket a kategóriákat figyelembe kell venni a levételnél is. Például van olyan rontás, ami az ember életére tör, ez a túlvilági rontásokhoz tartozik, éppen ezért a levételhez a temetőbe kell menni. Egyes rontásokat a folyóba kell dobni, annak a folyásirányába, míg van olyan, aminek levételéhez a szemétdombra kell dobni vagy az útkereszteződésnél

szétszórni valamit. A lényeg az, hogy milyen típusú rontással van dolgunk. Milyen jellegű, irányú és erejű stb. az a rontás. De tulajdonképpen én már ezek közül a módszerek közül egyet sem használlok.

– *Ön milyen módszereket használ?*

– Ezeknél felsőbbrendűeket. Én szellemekkel és lelkekkel dolgozok. Tudok nekik parancsolni. Én utasítom őket, hogy mit csináljanak, és ők megteszik, amit kell. Ilyen egyszerű, kezdetleges módszereket, mint a viaszöntés, gyertyaégetés, én már nem alkalmazok. A gyertyaégetés elégeti a rosszat, de ezek a módszerek nem minden esetben hatásosak. Mert vannak olyan rontások, amiket nem a tűz hatástalanít. Mert ugye több elem van, és van úgy, hogy adott esetben nem a tüzet, hanem a vizet, földet vagy a levegőt kell alkalmazni. Ha én ránézek valakire, rögtön tudom, hogy milyen típusú a rontás, ehhez a tudáshoz, amivel én bírok, rengeteg gyakorlat, tapasztalat kell, és rengeteg könyvet el kell olvasni. Tehát borzasztó nagy gyakorlat és nagy jártasság kell a témában. Van úgy, hogy 30–40 ember is jön hozzám naponta.

Vannak törvényszerűségek úgy a földi, mint a felsőbb hatalmakban. Úgy gondolom, a legfontosabb, hogy ismerjük és vegyük figyelembe ezeket. Ha ezeket az erőket összekeverjük rosszmájúsággal és ártó szándékkal, létrejön maga a rontás.

– *Mikor fedezte fel önmagában azt a képességet, hogy látja a szellemeket?*

– Én nemcsak látom őket, hanem kommunikálni is tudok velük. A szellemek, a lelkek hozzátartoznak az emberi létezéshez. Tulajdonképpen mindent egy láthatatlan világ irányít: szellemvilág, lelki világ, ezek osztódnak több dologra. Ha ez nincs, akkor halott az ember. Pont ez a különbség egy halott és egy élő ember között: a hőmérsékletük majdnem egyforma, a kinézetü hajszálla ugyanolyan, csak a halottban nincs benne a lelke, a szelleme, ezért nem tud beszélni, érzékelni stb.

Ez a bizonyíték arra, hogy az ember nemcsak fizikai testből áll, hanem van egy szellemi része, ami a halálakor ugyan eltávozik a testből, de nem tűnik el, csak mi nem látjuk. Tehát el kell ismernünk azt, hogy van körülöttünk egy láthatatlan világ, ami befolyásolja az életünket. Úgy, ahogyan tudjuk, hogy levegő vesz minket

körül, és nélküle nem léteznénk, annak ellenére, hogy azt sem látjuk. Ugyanígy a minket körülvevő szellemvilágot sem látjuk és nem érinthetjük meg, néhányan mégis érzékeljük, hogy jelen van körülöttünk, és befolyásolja mindennapi életünket, tevékenységünket, ha úgy tetszik, magát a sorsunkat.

Hogy azt a képességet, hogy ezt mi is észleljük, netalán irányítani tudjuk, hogyan lehet kifejleszteni, megtanulni, ez bonyolult kérdés. Vegyünk alapul egy egyszerű, banális példát, például az írás-olvasás készségét, képességét. Ha most odalépne hozzád egy ember, és szépen megkérne, hogy szeretne megtanulni írni-olvasni, és tanítsd meg erre, magyarázd meg, hogy hogyan kell ezt csinálni, te hirtelen nem fogod tudni neki megmagyarázni. Mert ahhoz, hogy megtanítsd írni, először meg kell tanítani neki az abc-t, meg kell hogy értse, hogy melyik betű melyik hangot jelöli, rögzíteni kell benne a betűfelismerés képességét, és 4–5 évig gyakorolni az olvasást és az írás és önálló fogalmazás képességét. Igen ám, de van olyan, aki így is csak arra lesz képes, hogy a nevét leírja, és van olyan, aki ez idő alatt olyan tehetséges íróvá fejlődik, hogy mindenki csodálkozik rajta. Tulajdonképpen nálunk szinte mindenki elvégzi a 11 osztályt, van, aki az egyetemet is, mégsem lesz mindenkiből újságíró, regényíró vagy nyelvészprofesszor. Hasonlóan van ez a szellemvilággal kapcsolatban is, tanulni kell, jártasságot szerezni a témában, aztán az önfejlesztés által egyes emberek eljutnak egy olyan szintre, hogy érzékelné tudják a körülöttünk lévő láthatatlan világot, úgymond ráállnak erre a dologra, és kommunikálásra, irányításra is képesek lesznek, míg valaki lemarad egy bizonyos szintnél, és soha nem lesz képes olyan szintre felfejlődni, hogy ilyen képességekkel bírjon. Én találkoztam olyan emberrel, aki az állatokkal is tud kommunikálni, kígyókkal, békákkal stb. Volt egy olyan eset, hogy ez az illető előhívta a békákat, azelőtt egyet sem láttunk, és amikor ő elkezdett kommunikálni velük, több tucatnyi béka előmászott a vízből és köré gyűlt.

– *Ez az ember egyedül fejlesztette ki ezt a képességét?*

– Nem tudom. Erről nem kérdeztem, de van több olyan ember is a Földön, aki képes a hidegvérű állatokkal beszélni. Ha belegondolunk, valamikor mi is onnan

fejődtünk ki, a moszatból, az élet a legkisebb egységeknél indult meg. Ezért génjeink, kromoszómáink, sejtjeink az állatokéhoz hasonlatosak, csak mi egy fejlettebb fajt képviselünk. Némely fajok lemaradtak az evolúció folyamatában, mi, emberek pedig tovább fejlődünk, és a legértelmesebb, legfejlettebb fajjává váltunk a Földön. Az emberek állatokkal való kommunikációja úgy valósul meg, hogy bizonyos emberek vissza tudnak menni fejlettségi szint terén a múltba, és az akkori, állati viselkedésünk felelevenítésével képesek megértetni magukat az azonos fejlettségi szinten álló lényekkel. Tehát rá tudnak állni a hidegvérű, fejletlenebb állatfajok rezgésére. És mivel az ember fejlettebb aggyal, tehát fejlettebb rezgéssel rendelkezik, így parancsot is tud adni a rezgések irányításával a másik, fejletlenebb rezgésű agynak.

Hányszor előfordul például, hogy hirtelen csak eszünkbe jut, beugrik valami, holott teljesen másra gondoltunk. Ez nem csak úgy magától jön, hanem a szellemek hatására, hiszen képesek arra, hogy sugalljanak nekünk valamit, figyelmeztetnek valamire vagy befolyásolják a tevékenységünket, úgymond a rezgések, az energiák segítségével manipulálják az emberi agyat. Mert a világon mindent az energiák mozgatnak, működtetnek. Ott van például a villanyáram. Csak az nem szellemi, hanem fizikális energia. Világosságot teremt, motort tudunk vele hajtani, pedig nem láthatjuk, nem tudjuk megfogni. A világban ugyanígy jelen vannak a szellemi energiák, amelyek a fizikális energiához hasonlóan láthatatlanok, megfoghatatlanok, mégis befolyásolják életminőségünket, akár csak a már említett fizikális energia, a villanyáram. Gondolkozzunk csak el rajta, nem így van?

Mert csodák nincsenek, csak törvényszerűségek. Csak addig tart az ember valamit csodának, amíg nem ismeri. Amikor már tudjuk, miről van szó, és miért így működik, akkor már nem tartjuk többé csodának.

– *Ezért tartják az emberek az Ön tevékenységét boszorkányságnak? Gondolja, hogy mindez csak az emberi tudatlanságból fakad?*

– Úgy gondolom, ha az emberek ezt boszorkányságnak tartják, akkor van is abban valami. Viszont, ha valaki jót tesz nekik, az nem boszorkányság, hanem áldás.

Ha viszont valaki ezekkel az energiákkal árt egy másik embernek, azt én is boszorkányságnak tartom. De mi rossz van abban, ha én kigyógyítok egy embert a tüdőgyulladásából, a máj- vagy vesebajából, vagy leveszem róla a rontást? Mi boszorkányság van abban, ha elhoznak hozzám egy gyereket, akit szemmel megvertek, emiatt nem eszik, nem játszik, nem alszik, én pedig leveszem róla a rontást, és 5 perc múlva újra jól érzi magát? Ugyanazt az energiát fel lehet használni jóra és rosszra egyaránt. Hogy az említett példánál maradjak: ahogyan a villanyáram öl, de hűtőszekrényt is működtet, nem? Mert a villanyáramot is fel lehet használni jóra, és akkor az emberek áldásnak nevezik, de rosszra is, halált is okozhat, ilyenkor meg ördögnek, átoknak, boszorkányságnak mondják. És ahogy a fizikális energiák, mint a villanyáram, ember által irányítottak, ugyanúgy irányítottá válhat a szellemi energia is. Mert egy szellemvilágban, egy energiavilágban élünk. Sokan erre azt mondják, hogy ez Isten. Lehet. De szerintem mindegy, hogy minek nevezzük, Istennek, Allahnak vagy bárminek. A lényeg nem ezen múlik. Nevezhetem én akár széknak vagy asztalnak is, a lényeg, hogy van egy felső energia, ami irányít mindent. Ez az energia a többi égitest nélkül nem volna, nem jönne létre. Nemcsak a körülöttünk lévő energiák hatnak ránk, hanem más bolygók energiái is. Olyannyira, hogy az égitestek állása alapján elkülönített csillagjegyek képviselői sajátos jellemvonással bírnak. Mindannyian tudjuk, hogy például a skorpió szülötteire a határozottság, akaratosság, míg a mérlegre a megfontoltság jellemző, és így tovább. Mert az ember a világegyetem teremtménye, aki a semmiből jön létre, és semmivé válik. Megszületünk, és eljön az idő, amikor elmúlunk létezni. Amikor megszületik egy gyermek, még nem látszik rajta, hogy mire képes. Nem tudjuk, hogy tud-e majd beszélni, írni, járni stb. Ezeket a képességeket a fejlődésének köszönheti. Ugyanígy van ez a mágikus képességekkel is: amikor megszületünk, esélyt kapunk arra, hogy kifejlesszük, hiszen a kisgyermek egy tiszta lap, lehet belőle jégtáncos, fizikus, mesterszakács, attól függően, milyen irányban fejlődik tovább. Benne van a lehetőség, csak ki kell fejleszteni.

– Hogyan lehet ezt kifejleszteni? Esetleg könyvek segítségével?

– Nagyon sok könyv jelent már meg a témában, de felhívom a figyelmet, hogy egyiket sem lehet készpénznek venni. Van néhány, amely tartalmaz részigazságokat, de óvatosan kell kezelni ezeket a kiadványokat, mert sok közülük csak a fantázia szüleménye, és a valósághoz kevés köze van. Ahhoz, hogy valaki elsajátítsa ezt a tudást, rendelkeznie kell egy bizonyos fokú tehetséggel vagy hajlammal, ami egy felsőbb hatalom ajándéka, de ha nem fordítunk elég időt arra, hogy megismerjük a saját elménk és pszichénk korlátait és a minket körülvevő világot, ez a készség nem fejlődik, stagnál, sőt egy idő után elmosódik, eltorzul.

– *Ön milyen módszerrel lát bele a jövőbe?*

– A sorsnak, a három idősíknak: a múltnak, a jelennek és a jövőnek van egy fonala, amit csak kevesen tudnak kibogozni, értelmezni. Ha belegondolunk, minden nap ugyanolyan. Nincs különbség a tegnap és a holnapután között, az eltérést egyedül az jelenti, hogy másik idősíkból zajlanak az események. Az univerzum egységes, ebből következik, hogy minden idősíkot egy bizonyos rezgés irányít. De ezek a rezgések összemosódnak, nehéz szétválasztani őket. Ezen kívül ott van az egyén, az individuum sorsának, életének a rezgése is. Ha valakinek sikerül ráállnia a másik ember rezgésére, sorsára, lelki folyosójára, és a jövő rezgéseit kiszűrni a többi közül, képes lesz rá, hogy beelásson a jövőjébe. Hasonló ehhez a kártyajóslás is, mivel a személy általában maga keveri vagy ő húzza ki a lapokat, az ő személyes rezgései alapján derül ki a jövője. A kártya mindig igazat mond, ha nem igazolódik be a jóslás, az csak a leolvasó fél hibájából fakadhat.

– *Ön is foglalkozik kártyavetéssel?*

– Nem, dehogy. Én ettől jóval magasabb szinten állok. Mire felteszik a kérdést – gyakran elég, hogy csak elkezdjék – én már az első szónál tudom a választ. Olyan ez, mint amikor valaki írni tanul. Az első osztályosnak szüksége van a srégvonalas füzetre ahhoz, hogy egyenesen írjon, de egy gyakorlottabb ember egy tiszta lapra is nyílegyenesen ír. A kártya azoknak a jósoknak és javasasszonyoknak a „számárvezetője”, akik még csak egy kezdetlegesebb szinten művelik ezt a tudományt. Minden a személyes tudás fejlesztésén alapul. Én például most is

tanulok, a Nemzetközi Természetgyógyász Akadémián, és ez lesz a tizenkilencedik diplomám. Először tornatanárnak készültem, de nem tetszett. Utána Leningrádban papnak tanultam, de nekem ellenszenves az egyházak közötti rivalizálás, ami napjainkban is folyik. Kevesen tudják azt a tényt, hogy a vallásba többen haltak bele, mint az összes többi háborúban együttvéve. Persze ez nem jelenti azt, hogy én vallásellenes vagyok. Hiszen a hitre, a vallásra mindig szüksége volt az embereknek, és lesz is, mert ez nem más, mint egy hatalmas összetartó erő. Csak az a baj, hogy a vallások el vannak fordítva. Szerintem az emberiségnek egy egységes hitre lenne szüksége. Egy Föld van, egy Nap van, egy Hold és egy Csillagrendszer, az univerzum a minden-egy elvén épül fel. Akkor nem természetellenes, hogy vallásból manapság is millióféle van? Szerintem az embernek harmónia, egészséges lelki élet és egészséges fizikai, testi élet kell. Ezek zömét az ember saját maga irányítja. Úgyhogy az egyetlen, amit tanácsolni tudok az embereknek, hogy óvják az egészségüket, és próbáljanak meg harmóniában élni saját lelkükkel, az őket körülvevő emberekkel, és a rajtuk körül lévő szellem- és energiavilággal.

KÉRDŐÍV

a rontás és rontás-elhárító praktikák beregvidéki szájhagyományának kutatásához

1. Neme:

- a) férfi
- b) nő

2. Kora:

- a) 20 év alatti
- b) 20–30 év közötti
- c) 30–50 év közötti
- d) 50–70 év közötti
- e) 70 év feletti

3. Lakhelye:

- a) Beregszász
- b) Badaló
- c) Csoma
- d) Macsola
- e) Gecse

4. Vallása:

- I. görögkatolikus
- II. református
- III. római katolikus
- IV. pravoszláv
- V. egyéb, és pedig:.....

5. Ön szerint melyik néptől származik a rontások és rontáselhárító praktikák legtöbb hagyománya, és melyik kárpátaljai népcsoport alkalmazza gyakrabban ezt az ősi módszert?

- a) a magyaroktól ered, és leginkább a kárpátaljai magyarok körében népszerű

b) a Kárpátalján élő ukránoktól és ruszinoktól származnak ezek a praktikák, ők azok, akik gyakrabban fordulnak ezekhez a módszerekhez, a magyarok csak átvették tőlük ezt a hiedelmet

c) szerintem mindkét kultúrában régóta alkalmazzák ezt a hagyományt

d) nem tudom

6. Hisz-e ön a rontásokban és a javasasszonyok által használt rontáselhárító praktikákban?

a) igen

b) nem

7. Járt-e Ön valaha javasasszonynál, ha igen, milyen céllal fordult hozzá?

a) Igen, de csak kíváncsiságból, mert érdekelt, hogy milyen egy javasasszony, és hogyan néznek ki a gyakorlatban ezek régi hagyományos módszerek

b) Igen, elkísértem egyik rokonomat/ ismerősömet

c) Igen, mert szerettem volna, ha megjósolja nekem a jövőt

d) Igen, mert rontás áldozata lettem, és szerettem volna, ha leveszi rólam a javasasszony

e) Nem, de lehetségesnek tartom, hogy egyszer efféle szolgáltatást vegyek igénybe

f) Nem, és soha nem is mennék ilyen helyekre

8. Milyennek látta vagy (ha még nem találkozott javasasszonnyal) képzelel el ezen régi hagyomány 21. századi művelőit?

a) hasonlítanak a népmesékben leírt vasorrú bábákhoz, öregek, csúfak és fekete fejkendőben járnak

b) olyanok, mint az amerikai sorozatokban (pl. Bűbájos boszorkák stb.) bemutatott modern, fiatal emberek, akik rendelkeznek bizonyos természetfeletti képességekkel

c) átlagos, idős kárpátaljai öregasszonyok

d) kortól, nemtől függetlenül bárki lehet javasasszony, vagy látó, ez a sztereotípiákkal ellentétben külső jegyekben nem nyilvánul meg

9. Ön szerint igaz-e, hogy néhány állat (pl. fekete macska) rendelkezik különleges, természetfeletti képességekkel, mágikus tulajdonságokkal?

- a) nem, ilyenre csak az emberek képesek
- b) igen, például, ha átmegy előttünk egy fekete macska, az tényleg lehet valamilyen negatív esemény előhírnöke

10. Ön szerint kik azok, akik céljaik eléréséhez leggyakrabban fordulnak javasasszonyokhoz, rontás vagy rontáslevétel végett?

- a) csakis az olyan emberek, akik nem istenfélők, és a Sátánt szolgálják
- b) bárki, aki szeretné, hogy az élete boldog és szerencsés legyen
- c) a beteg, rossz egészséggel küszködő emberek
- d) azok, akik szeretnék meghódítani szerelmük tárgyát
- e) azok az istenfélő emberek, akik olvasták a Bibliát, és ezáltal tudják, hogy a Sátán igenis létezik, és hatalmat ad az ártó szándékú emberek kezébe, akiket csak az Istenhez közel álló javasasszonyok imája tud megfékezni

11. Ismer-e rontáselhárító praktikákat?

- a) nem
- b) igen, de nem alkalmazom őket
- c) igen, és alkalmazom őket

12. Ha igen, kérem, ismertesse ezeket a praktikákat!

.....

.....

.....

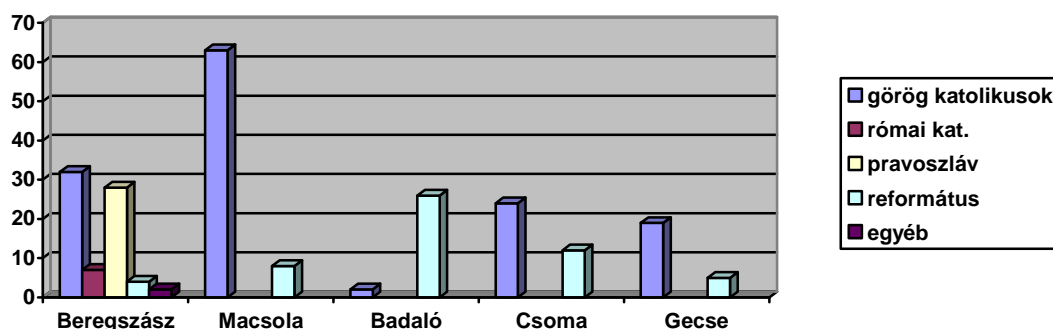
.....

.....

A kérdőívek értékelése

A vizsgált 5 település (Beregszász, Badaló, Csoma, Gecse és Macsola) mindegyikében 10–10 kérdőívet töltettem ki az adatközlőkkel, akik között 5 férfi és 5 nő volt. Minden korcsoportban (20 év alatti, 20–30 év közötti, 30–50 év közötti, 50–70 év közötti, 70 év feletti) falvanként 2–2 embert kérdeztem ki a témában.

Az arány a következő:

1. Táblázat

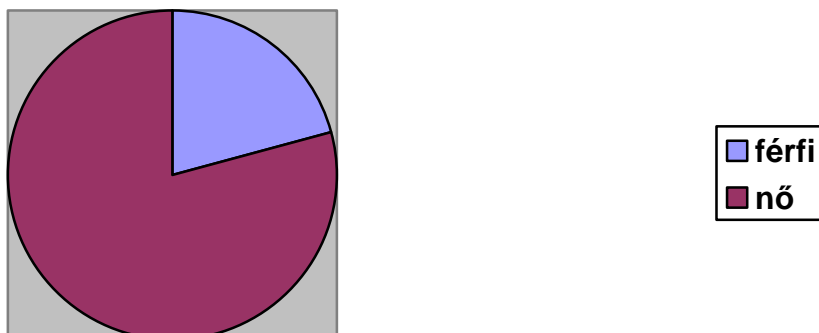
Tehát, amint a diagram is mutatja, a megkérdezett beregvidéki emberek mintegy 73 %-a mai napig hisz a rontások erejében, ez az arány szintén magas, pontosan 71 % Macsola községben, míg a másik 3 településen 50% alatti a hagyomány ápolóinak száma (Csoma – 36 %, Badaló – 28 %, Gecse – 24 %).

A kutatás eredményei azt mutatják, hogy minden településen leginkább a görög katolikus lakosság ápolja a rontással és rontáselhárítással kapcsolatos hagyományokat. Beregszászban a pravoszlávok aránya is magas, a többi településen viszont nem sikerült pravoszláv vallású adatközlőt kiválasztani. Hasonló a helyzet Badalóval is, ahol a hagyomány ápolóinak nagy része viszont református, valószínűleg itt azért nem a görög katolikusok aránya a nagyobb, mert a lakosság túlnyomó többsége református.

A nemek közötti különbségek is figyelemre méltóak, ugyanis csaknem minden településen szinte kizárólag a nők ápolják ezeket a hagyományokat.

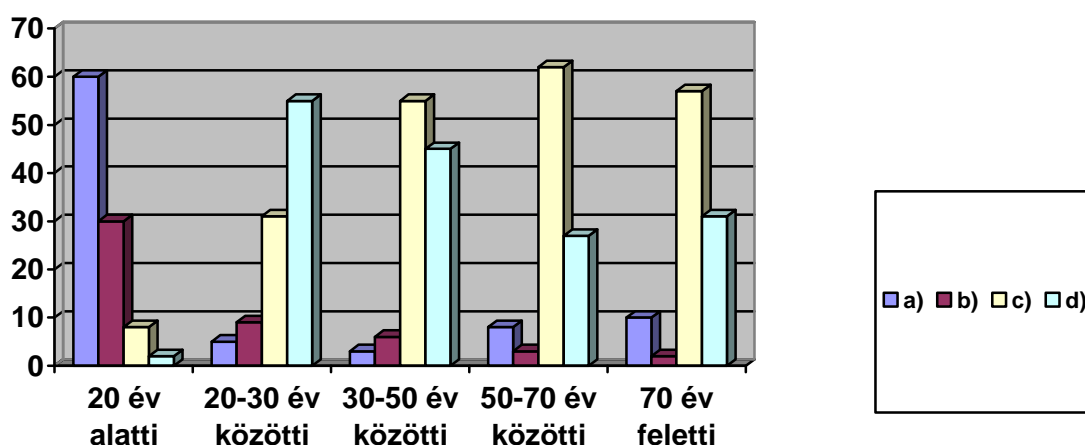
Összességében elmondható, hogy a rontásokkal kapcsolatos hagyományokat ápoló adatközlők 87 %-a nő és a férfiaknak mindössze 23 %-a hisz ezekben a hiedelmekben.

A rontásokkal kapcsolatos hagyományok ápolásának nemek közötti megoszlása

2. Táblázat

Arra a kérdésre, hogy milyennek látták vagy képzelik el az adatközlők javasasszonyokat, illetve látókat, leginkább a korosztályok közötti különbségek szerint differenciálódtak a válaszok:

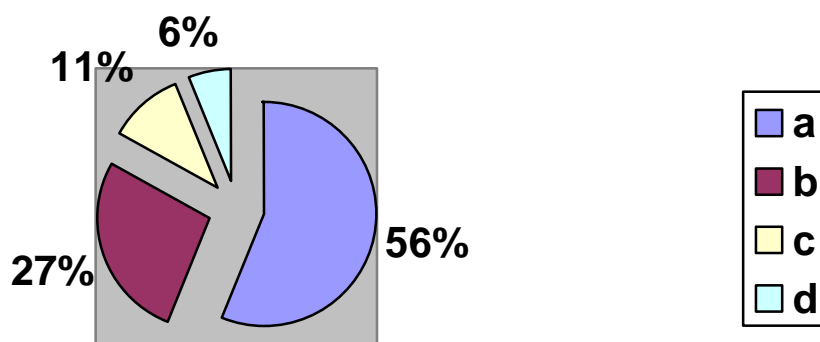
3. Táblázat

Amint azt a diagramból látjuk, a fiatal korosztály leginkább a népmesei boszorkányokkal és a misztikus tv-sorozatok látóival tudja azonosítani e régi hagyomány ápolóit, míg a 20-tól 30 évig terjedő korosztály véleménye szerint kortól, nemtől függetlenül bárki lehet javasasszony vagy látó, ez külső jegyekben nem nyilvánul meg a sztereotípiákkal ellentétben. A 30–50, 50–70, illetve 70 év feletti emberek egyaránt úgy gondolják, hogy a javasasszonyok átlagos, idős kárpátaljai

öregasszonyok, de igen magas ebben a korosztályban azoknak az aránya is, akik szerint bárki űzheti ezt a „mesterséget”, aki rendelkezik a megfelelő adottságokkal.

Arra a kérdésre, hogy melyik néptől származik a rontások és rontás-elhárítási praktikák legtöbb hagyománya, és melyik kárpátaljai népcsoport alkalmazza gyakrabban ez az ősi módszert, az adatközlők zöme azt válaszolta, hogy ez a magyar néphez köthető hiedelem. Csupán 27 % gondolta úgy, hogy a ruszinokhoz és az ukránokhoz kapcsolódik, a maradék 29 % pedig azok között oszlott meg, akik szerint mindkét népnél sajátjaként fellelhető ez a hagyomány (11 %), és akik nem tudtak válaszolni a feltett kérdésre (6 %).

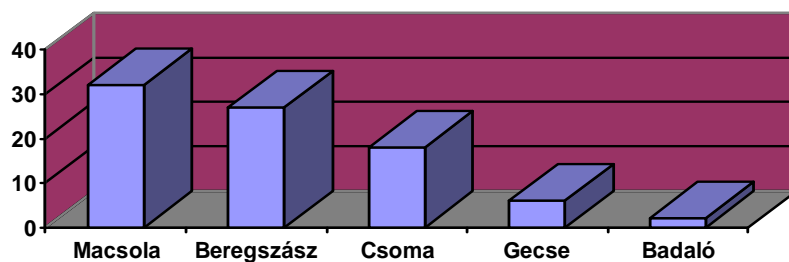
A rontások és a rontáselhárítási hagyományok eredete

4. Táblázat

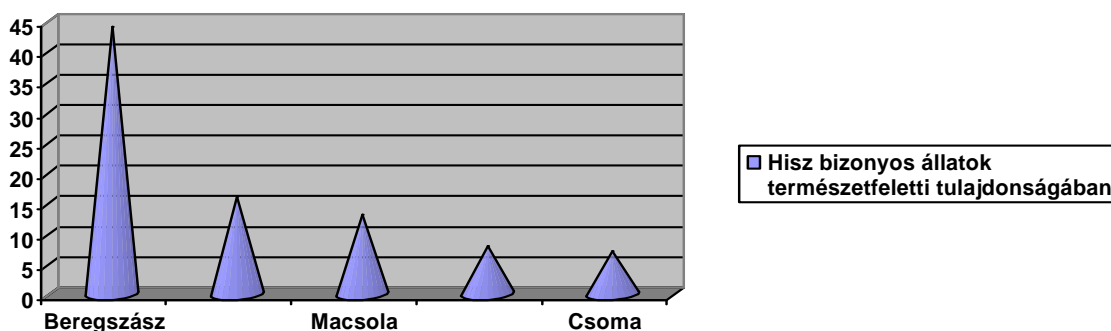
A kérdőív összegzése után arra a megállapításra jutottam, hogy az általam vizsgált települések közül legtöbben Macsoláról járnak javasasszonyokhoz (a megkérdezettek 32 %-a). Őket követik a beregszásziak (27 %), a csomaiak (18 %), a gecseiek (6 %) és a református Badaló lakosai (2 %).

■ Az oszlopok azt mutatják, hogy az adott településen a lakosság milyen %-ban fordul javasasszonyokhoz

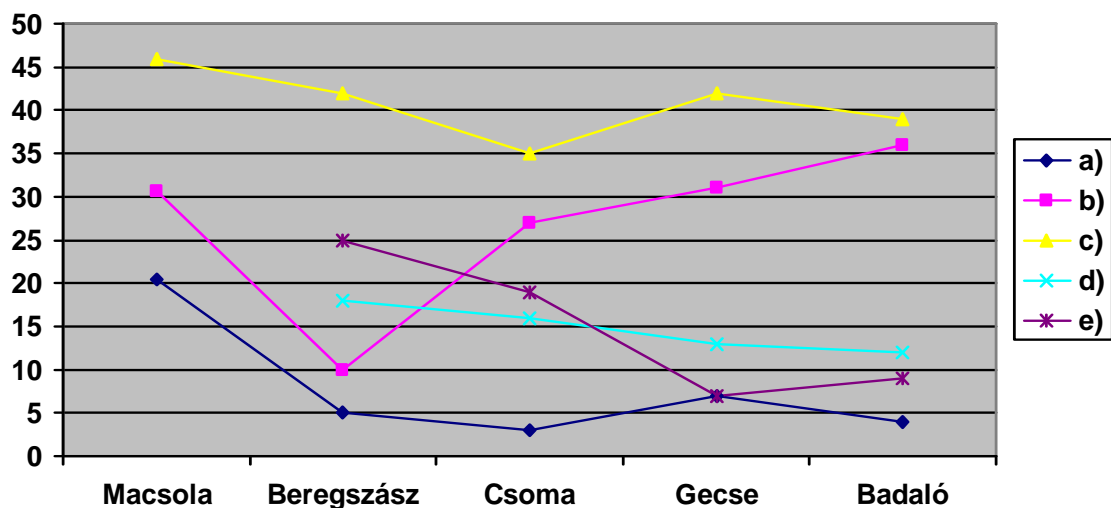
5. Táblázat

A kutatásból az is kiderült, hogy bár a rontásokban inkább a nők hisznek, és ők gyakorolják előszeretettel a ráolvasásokat, a megkérdezettek közül inkább a férfiak azok, akik jobban tartanak az olyan állatoktól, amiket összekapcsoltak valamiféle babonával, mint például a fekete macska. Érdekes, hogy ez a sztereotípiát a falvakban kevésbé jellemző a beregszászi adatokhoz képest, ahol a férfi lakosság 40 %-a megretten, ha fekete macskával találja magát szemben az úton. A falvakban élőknél ez az arány jóval alacsonyabb.

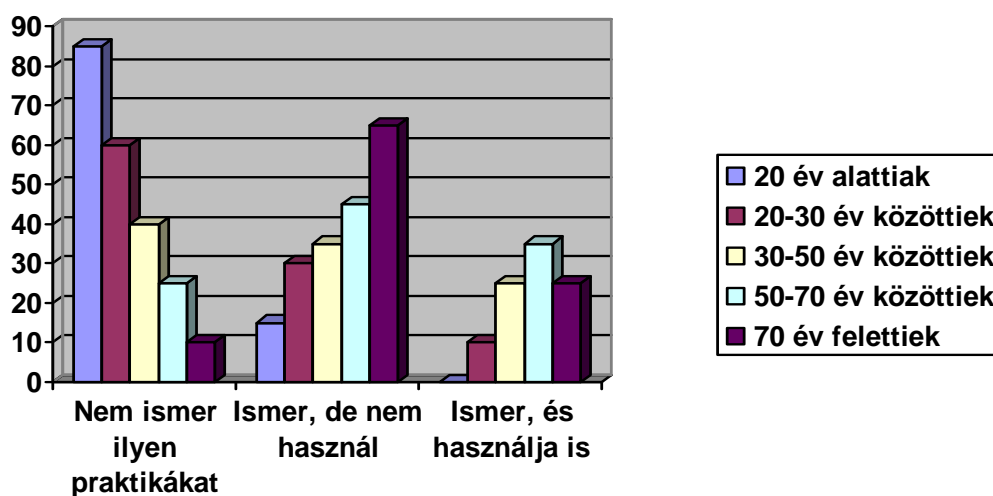
6. Táblázat

Arra a kérdésre, hogy kik azok, akik céljaik eléréséhez leggyakrabban fordulnak javasasszonyokhoz rontás vagy rontáslevétel alkalmazásáért, az adatközlők a következőképpen válaszoltak:

7. Táblázat

Mint azt a diagram is mutatja, az adatközlők többsége szerint leggyakrabban azok fordulnak javasasszonyokhoz, akik egészségessé szeretnének válni és akik szerencsés, boldog jövőt kívánnak elérni az ősi praktikák által. Utánuk következnek a rossz szándékú rontóktól tartó emberek és a szerelemre vágyók, míg a legkevesebben azon a véleményen vannak, hogy a Sátánt szolgáló, ártani vágyó emberek gyakorolják ezt a hagyományt. Rontáselhárító praktikákat a megkérdezettek nagy része ismer, bár azok aránya, akik használják is ezeket, jelentősen kisebb. Ahogyan azt az alábbi diagram is mutatja, leginkább az idősebb korosztály számára ismeretesek ezek a népi eredetű fortélyok.

8. Táblázat

A kérdőívben szereplőkérdésre válaszolva néhányan megosztották az általuk ismert rontás elhárítási praktikákat:

- szenes vízben fürösztetni a megrontott gyermeket;
- a megellett tehénnel megitatni saját tejét, hogy rontás által el ne tudják apasztani azt;
- az újszülött gyermek csuklójára cérnát kötni, hogy az ördög el ne vigye;
- babalátogatáskor a látogató nő, ha menstruál, ingujjával megdörzsöli a gyermeket, nehogy kiütése legyen;
- a szoptatós kismama ágyára nem szabad leülni, mert megjön a teje a látogatónak;
- szentelt brosstűt kell szúrni a ruhába (a szív tájékára), hogy ne érjen rontás;
- cukros, sós, mákos keverékkel meg kell hinteni a ház szobáinak sarkát, hogy ne tudjon belépni az ördög;
- gyermekbőrből vagy ártatlan teremtes könnycseppéből készített talizmánok;
- ide tartoznak még az általában javasasszonyok által készített és megszentelt amulettek, brossok, gyűrűk és egyéb tárgyak, amik a rontáselhárítást segítik.

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

- 1. táblázat:** A rontásokban hívő emberek vallási megoszlása.
- 2. táblázat:** A rontásokkal kapcsolatos hagyományok ápolásának nemek közötti megoszlása.
- 3. táblázat:** Hogyan képzelnek el egy 21. századi javasasszonyt?
- 4. táblázat:** A rontások és a rontás-elhárítási hagyományok eredete.
- 5. táblázat:** A javasasszonyhoz forduló lakosok településenkénti megoszlása.
- 6. táblázat:** Egyes állatoknak tulajdonított kultikus szerep aránya településekre bontva.
- 7. táblázat:** Kik azok az emberek, akik javasasszonyhoz fordulnak?
- 8. táblázat:** Melyik korosztály ismeri a rontásokkal kapcsolatos hiedelmeket, és használja a rontáselhárító praktikákat?

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. BALASSA Iván – ORTUTAY Gyula: Magyar néprajz. Budapest, 1979
2. BALASSA Iván: A határainkon túli magyarok néprajza. Gondolat, Budapest
3. BIHARI Anna: Magyar hiedelemmonda katalógus. Előmunkálatok a Magyarság Néprajzához. 6. MTA Néprajzi Kutató Csoport, Budapest, 1980
4. BOLGÁR Ágnes: Magyar bájoló imádságok a XV–XVI. századból. Budapest, 1934, 19–21.
5. BOTLIK József – DUPKA György: Magyarlakta települések ezredéve Kárpátalján. Intermix Kiadó, Ungvár-Budapest, 1993.
6. COHN, Norman: Európa démonai. A boszorkányüldözés története. Budapest, 1993. [Europe's Inner Demons: An Enquiry Inspired by the Great Witch-Hunt. New York 1975.]
7. CZÖVEK Judit: Halottlátók a magyar néphagyományban. Debrecen, 1987
8. CSÁKY Károly: „Pogánykát vittünk, báránykát hoztunk.” Népismereti Könyvtár 3. Csehszlovákiai Magyar Néprajzi Társaság, Komárom, 1992
9. DÖMÖTÖR Tekla: A magyar nép hiedelemvilága. Budapest, 1981
10. DÖMÖTÖR Tekla: Régi és mai magyar népszokások. Budapest, 1986.
11. ERDÉLYI Zsuzsanna: Hegyet hágék, lötöt lépék. Archaikus népi imádságok. Budapest, 1976
12. ERDÉSZ Sándor: Állattá változások a nyírségi nép hiedelmeiben. A Nyíregyházi Jósza András Múzeum Évkönyve, 1958, I:215.
13. FERENCZI Imre: Adalékok a látó (néző) alakjához. Ethnographia, 1959, LXX: 435–438.
14. GRYNAEUS Tamás: „Látomások” – Túlvilági élmények a mai magyar népi szájhagyományban. In Erdélyi Zsuzsanna (szerk.): Boldogasszony ága. Tanulmányok a népi vallásosság köréből. Szent István Társulat, Budapest, 1991, 143–180.

15. GUNDA Béla: A rostaforgató asszony. In: A rostaforgató asszony. Budapest, 1984, 11–28.
16. HAUSEL Sándor: „Micsoda bűjölést, bájolást tud hozzája?” (Kilenc Nógrád megyei boszorkányper). A Nógrád megyei múzeumok évkönyve, 1987, XIII: 311–335.
17. HERNER János: Rontás és igézés. Politikai boszorkányper Erdélyben 1668–1688. Budapest, 1988
18. HOPPÁL Mihály: Az igézés hiedelemkör alkotóelemei. Népi Kultúra – Népi Társadalom, 1970, 259-285.
19. JANKOVICS József: Archaikus betegségelhárító imádságok. /A Lymbus füzetek 13./ Szeged, 1990
20. KATONA Lajos: XVII. századbeli ördögűző könyvecske. Ethnographia, 1902, XIII: 60–70, 103–111
21. KÉSZ Margit: Isten után gyógyítók. Egy ugocsai öntőasszony. Ethnica II. évfolyam, 2. sz. Debrecen, 2000. 41–42.
22. KÉSZ Margit: Úgy ne ártson néked... Gyógyító hagyomány Kárpátalján. Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség, Ungvár, 2006
23. KODOLÁNYI János: Pogány tüzek. 1970.
24. KRISTÓF Ildikó: „Ördögi mesterséget nem cselekedtem”. A boszorkányüldözés társadalmi és kulturális háttere a kora újkori Debrecenben és Bihar vármegyében. Etnica, Debrecen, 1998.
25. LEHOCZKY Tivadar: Beregmegyei boszorkány-perek. Hazánk, Történelmi Közlöny, 1887, VII: 296–306.
26. LEHOCZKY Tivadar: Adatok „nézőink” ismertetéséhez. Ethnographia, 1904, XV: 43–44.
27. M. J. (Melich János): Régi ráolvasás. Ethnographia, 1898, IX: 324.
28. PAIS Dezső: A néző és a látó (A sámán teljesítményei közül). In: A magyar ősvallás nyelvi emlékeiből. Budapest, 1975, 250–255.

29. PÓCS Éva: Magyar ráolvasások. 1–2. MTA Könyvtára, Budapest, 1985–1986
30. PÓCS Éva: A „gonoszűzés” mágikus és vallásos szövegei. In: Tüskés Gábor (szerk.): „Mert ezt Isten hagyta...” Tanulmányok a népi vallásosság köréből. Magvető, Budapest, 1986, 213–251.
31. PÓCS Éva: Szem meglátott, szív megvert. Magyar ráolvasások. /Prométheusz könyvek 11./ Helikon, Budapest, 1986
32. PÓCS Éva: Ráolvasás. In: Vargyas Lajos (főszerk.) Magyar népköltészet. Magyar néprajz V. Folklór 1., 1988
33. PÓCS Éva: Néphit. In: Dömötör Tekla (főszerk.): Népszokás, néphit, népi vallásosság. Magyar Néprajz VII. Folklór 3. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1990, 257–692.
34. PÓCS Éva: Élők és holtak, látók és varázslók. Ethnographia, 1994, 106: 1–15.
35. PÓCS Éva: Maleficium-narratívok – konfliktusok – boszorkánytípusok. Sopron vármegye 1529–1768. Népi kultúra – népi társadalom 1995, 18: 9–66.
36. PÓCS Éva: 1997a Élők és holtak, látók és boszorkányok. Mediátori rendszerek a kora újkor forrásaiban. Akadémiai Kiadó, Budapest.
37. PÓCS Éva: A magyar halottlátó és a keresztény Európa. In: Lackovits Emőke (szerk.): Népi vallásosság a Kárpát-medencében. II. Veszprém, 1997, 25–41.
38. PÓCS Éva: Sors, bábák, boszorkányok. Archaikus sorsképzetek Közép-Kelet-Európa hiedelemrendszereiben. In: Pócs Éva (szerk.): Sors, áldozat, divináció. *Studia Ethnologica Hungarica*. /A Pécsi Tudományegyetem Néprajz Tanszékének tanulmányai 2./ Janus – Osiris, Pécs–Budapest, 2001, 201–243.
39. PÓCS Éva: Átok, rontás, divináció. Boszorkányság a vallás és mágia határán. In: Pócs Éva (szerk.): Két csíki falu néphite a századvégen. Európai Folklór Intézet – Osiris, Budapest, 2001, 435–470.

40. POZSONY Ferenc: Látomások a vallásos közösségek életében. In: S. Lackovits Emőke (szerk.): Népi vallásosság a Kárpát-medencében. I. Veszprém, 1991, 184–194.

41. RÓHEIM Géza: Magyar néphit és népszokások. Budapest, 1925

42. ZUBÁNICS László: Boszorkányok pedig nincsnek?! In: Punykó Mária (szerk.): Szem látta, szív bánta... Kárpátaljai Néprajzi és honismereti írások. Hatodik Síp alapítvány. Mandátum Kiadó, Budapest-Beregszász, 1999, 179-199.

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezető gondolatok	7
A rontások, rontáselhárító praktikák és a jóslások története a magyar hiedelemvilágba	8
A rontások és rontás-elhárítási praktikák eredete és kapcsolata a racionális tudományokkal	15
Interjú egy beregszászi javasasszonnyal	17
Beszélgetés egy olyan emberrel, aki állítása szerint több esetben tapasztalta saját bőrén a rontásokat	45
Látogatás a benei Mónus Lászlónál, vidékünk legelismertebb dróttekerőjénél és természetgyógyászánál	67
Kérdőív a rontás és rontás-elhárító praktikák beregvidéki szájhagyományának kutatásához	77
A kérdőívek értékelése, összefoglalása.....	80
Táblázatok jegyzéke	86
A felhasznált irodalom jegyzéke	87

A KMMI-FÜZETEK eddig megjelent kötetei:

1. Boros László, Kosztyó Gyula. Az országos Lehoczky-Múzeum régészeti tevékenysége a források tükrében. Tanulmány. KMMI-Füzetek I. 2009.
2. Az utánozhatatlan Zsazsa. Fedák Sári születésének 130. évfordulójára. Szerkesztő Zubánics László. KMMI-Füzetek II. 2009.
3. Dupka György, Kőszeghy Elemér. Jelentés a magyar nemzeti közösség helyzetéről Ukrajnában. Tanulmány. KMMI-Füzetek III. 2009.
4. Zubánics László. „Túl a Tiszán van egy város, Beregszász...” KMMI-Füzetek IV. 2009.
5. Tóth Gábor. „Az eltávolítás haladéktalanul végrehajtandó” Deportálások Kárpátalján a második világháború idején. Tanulmány. KMMI-Füzetek V. 2009.
6. Dupka György. „Népünk temetője: Szolyva” A szolyvai gyűjtőtábor történetéből 1944–1945. Tanulmány. KMMI-Füzetek VI. 2009.
7. Singer Zsuzsa. Nyomok a lelkekben. A sztálini munkatáborok kényszerű öröksége. Tanulmány. KMMI-Füzetek VII. 2010.
8. „A való világ varázsainak mérnöke...” Hatvan éves Fodor Géza. Szemelvények, versek. Összeállította Dupka György. KMMI-Füzetek VIII. 2010.
9. Nagy András. „Dobszóra elsöpört a fűvös zivatar” a sztálini munkatáborokba. Emlékfoszlányok. KMMI-Füzetek IX. 2010.
10. „Véred tinta/lelkedben oldalak...” Válogatás Bakos Kiss Károly és Lőrincz P. Gabriella verseiből. Összeállította Csordás László. KMMI-Füzetek X. 2011.
11. A „bajvívó vonulat örököse...” Vári Fábián László 60 éves. Szemelvények, versek. Összeállította Csordás László és Dupka György. KMMI-Füzetek XI. 2011.
12. „Kettős pálya bolygó vándora” Sütő Kálmán (1910–1997) emlékére. Összeállította Nagy Zoltán Mihály. KMMI – füzetek XII. 2011.
13. „Hogy ti is ragyogjatok” Kecskés Béla (1941–1997) emlékére. Összeállította Nagy Zoltán Mihály. KMMI-Füzetek XIII. 2011.
14. Kurmai-Ráti Szilvia. Malenykij robot a túlélők visszaemlékezéseinek tükrében. Mélyinterjúk Id. Pocsai Vince és Nagy András túlélőkkel. KMMI-Füzetek XIV. 2011.
15. Dupka György. Szilaj lettem. Versek szemelvények. (Válogatás Dupka György műveiből születésének 60. évfordulója alkalmából.) KMMI-Füzetek XV. 2012.
16. Füzesi Magda. A mutatónyos monológja. Versek, szemelvények. (Válogatás Füzesi Magda műveiből születésének 60. évfordulója alkalmából.) KMMI-Füzetek XVI. 2012.
17. Suslik Ádám. A honvédség szerveződése a mai Kárpátalja területén 1868–1914 között. KMMI-Füzetek XVII. 2013.
18. Kosztyó Gyula Iskolán kívüli népművelés Kárpátalján 1940–1944 között. KMMI-Füzetek XVIII. 2014.
19. A Micz bán-legendáról. . KMMI-Füzetek XIX. 2015.
20. Emlékkonferencia Beregszász alapításának 950., visszatérésének 75. évfordulója alkalmából. KMMI-Füzetek XX. 2015.

**A KMMI-Füzetek elektronikus változata
és egyéb hasznos információk elérhetők
a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet honlapján:
www.kmmi.org.ua**